

PROGRAMACIÓN

4º, 5º e 6º

Educación Primaria

CEIP PLURILINGÜE DE TOQUES
CURSO 2021-2022

ÍNDICE

- 1. Introducción e contexto**
- 2. Obxectivos**
 - 2.1. Obxectivos xerais de Educación Primaria
- 3. Competencias Clave**
 - 3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.
- 4. Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.**
- 5. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.**
- 6. Materiais e recursos didácticos**
- 7. Avaliación**
 - 7.1 Procedemento para a avaliación inicial
 - 7.2 Procedemento de avaliación continua e final
- 8. ACTA DA AVALIACIÓN DO PROCESO ENSINO APRENDIZAXE**
- 9. Atención á diversidade**
- 10. Actividades complementarias e extra-escolares**
- 11. ANEXOS**

1. Introducción e contexto

O CEIP Plurilingüe de Toques atópase situado no concello rural de Toques, pertencente á provincia de A Coruña enmarcado na comarca Terra de Melide. O concello ten unha extensión de 77,93 km² e está conformado por 10 parroquias, presentando deste xeito unha poboación moi dispersa.

O centro dá cabida polo tanto a todo o alumnado pertencente as etapas de educación infantil e primaria da totalidade do concello.

A realidade educativa do concello está conformada unicamente por este colexio de educación infantil e primaria. Non hai centro de estudos de educación secundaria, polo que o centro está adscrito ao “IES de Melide”, no concello limítrofe de Melide.

Predomina principalmente familias traballadoras do sector primario.

Toques presenta na súa contorna un gran patrimonio cultural. Cabe destacar o seu emprazamento nunha variante do Camiño de Santiago, “O camiño Primitivo” que continua ata Melide e conflúe co “Camiño Francés”. Este feito sumase xunto co seu grande patrimonio cultural e arquitectónico xa que son abundantes os castros celtas e monumentos megalíticos existentes no centro, así como a presenza de construcións románicas.

En resumidas contas, trátase dun centro onde impera en xeral unha boa convivencia, e no que ata o de agora non se presentaron nin detectaron problemáticas graves.

Neste curso académico, hai matriculados 47 discentes, divididos en 3 unidades, 2 unidades de educación e primaria e 1 de educación infantil na cal temos un desdobre.

1.1 Características do alumnado

O alumnado atopase agrupado na aula formando un grupo mixto de 3 niveis educativos, constituíndo deste xeito un grupo heteroxéneo, con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.

O alumnado está en idades comprendidas entre os ----- e os ----- anos, dos cales son 6 alumnas/os de 4º de primaria, 4 alumnas/os de 5º de primaria e 4 alumnas/os de 6º de primaria.

2. Obxectivos

2.1 Obxectivos xerais de Educación Primaria

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. Competencias clave

A incorporación de competencias clave ao currículo permite poñer o acento naquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles desde unha posición integradora e orientada á aplicación dos saberes adquiridos. A **Lei Orgánica 8/2013 do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE)**, identifica 7 competencias, recollidas no **Decreto 105/2014, do 4 de setembro, que establece o currículo para Educación Primaria en Galicia**.

- **Comunicación Lingüística (CL)**

Reforza a capacidade de traballar en equipo: o diálogo, a resolución pacífica de conflitos, a aceptación de puntos de vista alleos á hora de utilizar estratexias persoais de resolución de problemas, ser tolerante e respectar as opinións de compañeiros/as.

- **Competencia Matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT)**

Estas áreas estimularán a competencia matemática na medida en que o alumnado se enfrente a situacións cotiás a través da observación, experimentación e desenvolvemento de proxectos e traballos que precisen o uso de técnicas adecuadas para calcular, aplicar estratexias de resolución de problemas, estimar a lóxica e validez das argumentacións e reflexionar sobre estas, apoiar explicacións e presentar informacións na linguaxe matemática.

- **Comunicación Lingüística (CCL)**

Desde estas áreas contribúese ao aumento significativo da riqueza en vocabulario específico que implicará, ademais, claridade nas exposicións, rigor no emprego dos termos, estruturación do discurso, síntese...etc.

- **Competencia dixital (CD)**

Son numerosos os recursos que existen na rede que contribúen ao desenvolvemento destas áreas: espazo Abalar, visionado de vídeos explicativos, apps ou aplicacións didácticas entre outros.

Debemos conseguir que o alumnado dispoña de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información, para poder transformala en coñecemento, cunha actitude crítica e reflexiva na valoración da

información dispoñible, contrastándoa cando fora necesario, e respectando as normas de conducta acordadas socialmente para regular o uso da información e as súas fontes en distintos soportes.

- **Competencia para aprender a aprender (CAA)**

Tamén a competencia para aprender a aprender é susceptible de desenvolvemento en todos os bloques desta área, deseñando tarefas para que o alumnado aprenda a contrastar e seleccionar información apropiada segundo os obxectivos programados, a tentar distintas estratexias para resolver problemas, a planificar proxectos, etc. Ao final da etapa o alumnado debería ser capaz de planificar e desenvolver proxectos e investigacións acordes co seu nivel, sendo cada vez máis consciente das súas propias capacidades para identificar os posibles obstáculos, buscar os recursos apropiados e por último autoavaliar os seus logros para corrixir os erros de aprender deles.

- **Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)**

Podemos favorecer a iniciativa e o espírito emprendedor dende todos os bloques das distintas áreas mediante a planificación de tarefas enfocadas cara o fomento da responsabilidade, a toma de decisións e a resolución de problemas entre outras. Na elaboración e desenvolvemento de proxectos (tanto individuais como en grupo) o alumnado pode transformar as ideas en accións, explorar, tomar camiños equivocados e buscar solucións.

- **Conciencia e expresións culturais (CCEC)**

Supon coñecer, comprender e apreciar con espírito crítico, con actitude aberta e respectuosa, as diferentes manifestacións culturais e artísticas e empregalas como parte da riqueza e patrimonio dos pobos. Require coñecementos que permitan acceder as distintas manifestacións sobre a herencia cultural, a concreción da cultura en diferentes autores e obras, así como xéneros e estilos.

3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

Traballaremos cada unha das competencias clave de forma transversal, de xeito global e sistemático, facendo fincapé nos descritores máis afíns en cada unha das áreas de coñecemento que cursa o alumnado. As competencias traballadas en cada unidade aparecen recollidas nas táboas anexas do punto 4.

Os descritores que traballaremos en cada unha das competencias son os seguintes:

-Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Os descritores que traballaremos fundamentalmente, adaptados a cada área de coñecemento serán:

- ✓ Desenvolveranse actividades que implican razoamento matemático, como son a interpretación de planos, sumar puntuacións, apreciar taxectorias...
- ✓ Traballaranse actividades no medio natural (horto, patios dinámicos, contorna natural...), e relacionadas coa mellora da saúde e a calidade de vida.
- ✓ Tomar conciencia dos cambios producidos polo ser humano no ámbito natural e as repercusións para a vida futura.

-Competencia en comunicación lingüística

- ✓ Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta do interlocutor...
- ✓ Producir textos escritos e orais de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiás ou de materias diversas e coas normas de puntuación e ortográficas correctas.
- ✓ Respetar os roles de traballo asignado en equipo sendo capaces de traballar cooperativamente mantendo un bo clima na aula.

-Competencia dixital

- ✓ Usar as tecnoloxías para buscar, seleccionar e procesar información.
- ✓ Manexar ferramentas dixitais para a construción do coñecemento.
- ✓ Valoración de xeito crítico das novas tecnoloxías, promovendo un uso responsable.

-Conciencia e expresións culturais

- ✓ Apreciar os valores culturais do patrimonio natural e da evolución do pensamento científico.
- ✓ Valorar a expresión de ideas, desenvolver conciencia crítica cara outras manifestacións e realidades culturais.

-Competencias sociais e cívicas

- ✓ *Educación en valores*: aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- ✓ Concienciar e axudar a ter en conta ás demais persoas nas actividades, compartir o éxito e o fracaso.
- ✓ Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- ✓ Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo para resolver conflitos.
- ✓ Coñecer e aplicar dereitos e deberes de convivencia cidadá no contexto da escola.

-Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- ✓ Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución de obxectivos.
- ✓ Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos, respectando os roles de traballo asignado en equipo.
- ✓ Priorizar a consecución de obxectivos grupais a intereses persoais.
- ✓ Amosar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

-Aprender a aprender

- ✓ *Intelixencias múltiples*: desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- ✓ Tomar conciencia das propias capacidades.
- ✓ Comprender e concienciar sobre problemáticas que afectan ao futuro.
- ✓ Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- ✓ Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...
- ✓ Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

4. Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

- ✓ Cadros adxuntos para cada materia.

Estas táboas son abertas, flexibles e están suxeitas a cambios atendendo ás necesidades que poidan ir xurdindo ao longo do curso no alumnado e ao ritmo de aprendizaxe do mesmo.

5. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.

En canto á metodoloxía empregada durante o presente curso escolar será fundamentalmente activa, colaborativa, global e lúdica, tendo especialmente en conta os principios metodolóxicos establecidos no Decreto 105/2014 no seu Artigo 15, polo que:

1. Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.
2. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa, colaborativa e participativa, dirixida ao logro dos obxectivos e ao

desenvolvemento das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo cooperativo.
4. A lectura constitúe un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave. Co fin de fomentar o hábito da lectura, o centro organizará a súa práctica docente de xeito que se garanta a incorporación dun tempo diario de lectura, durante 20 minutos, así como outras actuacións recollidas no Plan Anual de Lectura.
5. A intervención educativa debe terá en conta como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todo el e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
6. Prestaráselle especial atención durante o curso á atención personalizada dos alumnos/as, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
7. Os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.
8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.
9. Os docentes impartirán de xeito integrado o currículo de todas as linguas, co fin de favorecer que todos os coñecementos e as experiencias lingüísticas do alumnado contribúan ao desenvolvemento da súa competencia comunicativa

plurilingüe. No proxecto lingüístico do centro concretaranse as medidas tomadas para a impartición do currículo integrado das linguas.

10. A maiores do sinalado no centro traballaremos un PDI, proxecto documental integrado, e, en base ás características, tanto da actual consideración pedagóxica, como da presente programación, a nivel competencial sinalamos as orientacións recollidas no anexo II da ORDE ECD/65/2015 do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contenidos e os criterios de avaliación da educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato:

1. Motivar e despertar a curiosidade do alumnado.
2. Aprendizaxe cooperativo e traballo por proxectos.
3. Elaboración e deseño de material.
4. Coordinación docente.
5. Integración das TIC.

Cada profesor exercerá a **acción tutorial** co grupo de alumnos/as adscritos/as á súa unidade. A acción tutorial orientará o proceso individual e colectivo do alumnado, sen prexuízo das competencias e a necesaria coordinación, se é o caso, co Departamento de Orientación ó que estamos adscritos. Empezará unha acción de seguimento individual de cada alumno/a tutelado/a, prospección que empezará o primeiro día da clase:

- Mediante a observación individual.
- Mediante o estudo do expediente persoal.
- Manterase unha relación permanente coas familias do alumnado, atendendo á conciliación profesional e familiar, telas informadas sobre o progreso da aprendizaxe e integración socio-educativa dos seus fillos e escoitalas naquelas decisións que afecten á orientación académica e profesional dos seus fillos.
- Establecerase coa familia unha relación de co-responsabilidade na educación do alumno/a. Con este fin, cada titor ten asignada unha hora á semana na que atenderá ás visitas dos pais/nais.

- O titor informará ós pais-nais titores legais, equipo de profesores e responsable de centro de tódalas incidencias habidas co seu alumnado: evolución persoal, integración, rendemento académico...
- Custodiará os rexistros persoais e cumprimentaraos.
- Coordinará as actividades de tódolos profesores/as que incidan sobre o seu grupo de alumnos-as.
- Coordinará as reunións xerais cos pais-nais, que serán as convenientes sempre que algunha actividade o requira.

Outro aspecto a nivel metodolóxico son os **agrupamentos** que realizaremos do seguinte xeito:

- Tarefas individuais
- En parellas e agrupamentos flexibles
- En grupos pequenos, para a elaboración de murais, actividades prácticas, búsqueda de información, etc.
- En gran grupo toda a clase para exposicións, talleres, proxectos, saídas, etc.
- En grupos entre clases, en actividades conxuntas con outras aulas ou coa totalidade do alumnado do centro.
- En moitas ocasións traballaremos con equipos de traballo que asumen **roles** concretos que favorecen o **traballo cooperativo**: portavoz (que transmite mensaxes en nome do grupo), secretario/a (toma notas, fai preguntas...), axudante (responsable do tempo e pode substituír ao portavoz) e responsable de material (que coida e vela polo material).

Tamén destacamos diferentes canais para transmitir a información ao alumnado:

- Auditivo (en xeral)
- Visual (emprego de pictogramas e recursos audiovisuais).
- Xestual (imitación e explicacións)
- Kinestésico-táctil (na lectoescritura, xogos, actividades físicas, manualidades...)

A posición e rol do mestre tamén varía:

- Externa: durante as explicacións.
- Interna: nas actividades.
- Focal: realizando funcións de apoio e guía ao alumnado.

Por outra banda, buscamos continuamente a innovación mediante a busca de metodoloxías que se adapten ás necesidades do alumnado en cada momento.

A metodoloxía empregada será ecléctica, de xeito que empregaremos e desenvolveremos actividades e recursos de diversas metodoloxías como o Visual Thinking, Clase Invertida (Flipped Classroom), metodoloxía CLIL, JUST IN TIME TEACHER e plataformas de aprendizaxe virtual.

6. Materiais e recursos didácticos

6. 1. Materiais e recursos humanos, didácticos e ambientais.

Os recursos materiais e humanos, así como a contorna do centro e a realidade do alumnado son imprescindibles para lograr o desenvolvemento e adquisición dos obxectivos, contidos, criterios e estándares por parte do alumnado.

Os materiais deben ter os seguintes requisitos:

- Unhas boas características dende o punto de vista material e dende o punto de vista pedagóxico, ademais de estar sempre accesibles.
- Deben servir de intermediarios a hora de formar.
- Desenvolveran a imaxinación e creatividade do alumnado.
- Estimular os sentidos, permitir a relación cos demais e invitar a manipulación e experimentación.
- Debemos ter en conta a seguridade do alumnado polo tanto deberá cumprir coa normativa europea de seguridade.

Como **recursos humanos**, contamos con todas aquelas persoas que colaboran no proceso de ensinanza: alumnado, mestres, familias, equipo directivo, persoal non docente...

Como **recursos didácticos** contamos con todo o material que empregamos no día a día na aula e no centro:

- Libros de texto: os libros de texto que se empregan este curso para esta materia serán os da editorial Santillana.
- Cds de audio e recursos dixitais, prensa, recursos fotocopiabes, radio e bibliografía axeitada.
- Empregaremos recursos da rede e as achegas que as TIC fan ao mundo escolar, empregando todos aqueles recursos cos que conta o centro: ordenadores, pizarras interactivas, proxectores, etc.
- Plataformas virtuais de aprendizaxe.
- Materiais manipulativos e de xogo.

Como **recursos ambientais** destacamos o mobiliario, as dotación das aulas, ximnasio, a existencia de patios dinámicos e dunha contorna natural que propicia o contacto co medioambiente...

7. Avaliación

Seguiremos a seguinte lexislación, así como calquera outra anterior ou posterior que sexa aplicable:

- Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria.
- A Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- ORDE do 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación das cualificacións obtidas e das decisións de promoción e obtención do título académico que corresponda, en educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato.

7. 1 Procedemento para a avaliación inicial

Como primeiro paso analizaranse as actas finais do curso anterior do grupo de alumnos/as que temos, así como os informes individualizados dos mesmos. Se o titor do curso anterior permanece no centro farase unha recollida de información dos alumnos en cuestión.

Ao comezo do curso, na primeira quincena de Setembro, faranse probas para avaliar o estado dos coñecementos nesta materia do alumnado e marcarnos así o punto de partida do noso traballo. Debemos ter a seguinte información:

- O número de alumnos e alumnas.
- O funcionamento do grupo (clima da aula, nivel de disciplina, atención...).
- As fortalezas que se identifican no grupo en canto ao desenvolvemento de contidos curriculares.
- As necesidades que se puidesen identificar; convén pensar nesta fase en como se poden abordar (planificación de estratexias metodolóxicas, xestión da aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas, etc.).
- As fortalezas que se identifican no grupo en canto aos aspectos competenciais.
- Os aspectos que se deben ter en conta ao agrupar os alumnos e as alumnas para os traballos cooperativos
- Os tipos de recursos que se necesitan adaptar no nivel xeral para obter un logro óptimo do grupo.
- Os instrumentos de avaliación serán fundamentalmente probas escritas, exposicións orais, traballos individuais e en grupo, observación do traballo na aula, participación en debates,... A información desta avaliación inicial transmitirase ás familias a través das titorías individualizadas e orientará o traballo do mestre/a, do alumno e da colaboración e participación das familias no proceso de ensino aprendizaxe do seu fillo/a.

Recollidos os datos da avaliación inicial determinaranse aqueles estándares que requiran dun tratamento máis intenso de cara a garantir un aproveitamento axeitado do curso.

A avaliación inicial facilítanos non só coñecemento acerca do grupo como conxunto, senón que tamén nos proporciona información acerca de diversos aspectos individuais dos nosos alumnos/as; a partir dela poderemos:

- Identificar os alumnos ou as alumnas que necesitan un maior seguimento ou individualización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe (débese ter en conta aquel alumnado con necesidades educativas, con altas capacidades e con necesidades non diagnosticadas, pero que requira atención específica por estaren en risco, pola súa historia familiar, etc.).
- Saber as medidas organizativas que cómpre adoptar (planificación de reforzos, situación de espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual).
- Establecer conclusións sobre as medidas curriculares que cómpre adoptar, así como sobre os recursos que se van empregar.
- Analizar o modelo de seguimento que se vai utilizar con cada un deles.
- Acoutar o intervalo de tempo e o modo en que se van avaliar os progresos destes estudantes.
- Fixar o modo en que se vai compartir a información sobre cada alumno ou alumna co resto de docentes que interveñen no seu itinerario de aprendizaxe; especialmente, co titor.

7.2 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Partimos dos mínimos esixibles a comezo de curso, recordando o respecto das regras establecidas, non discriminación, cooperación...

Respectaranse as porcentaxes reflectidas dos instrumentos de avaliación de xeito que a puntuación máxima será 10 puntos.

Para superar a materia deberá obterse unha cualificación mínima de 5 puntos.

Procedemento	Instrumento de Avaliación	Puntuación
Observación sistemática	<ul style="list-style-type: none">• Listas de control e/ou rubricas• Rexistro anecdótico.• Diario de clase.	20%
Probas escritas	<ul style="list-style-type: none">• Cuestionarios.• Traballos e investigacións.• Tests• Resolución exercicios.	50%
Probas orais	<ul style="list-style-type: none">• Exposición dun tema e presentacións.• Debates.• Resposta a preguntas• Investigacións.	30%

8. ACTA DA AVALIACIÓN DO PROCESO ENSINO APRENDIZAXE

Táboa adxunta nos ANEXOS.

9. Atención a diversidade

O profesorado debemos atender a diversidade que está presente nas nosas aulas. O alumnado convive con diferentes intereses, motivacións, necesidades e habilidades. Isto marca que a planificación desta programación sexa aberta e flexible, fomentando variedade e permitindo realizar os cambios necesarios atendendo as necesidades puntuais que teña o alumnado. Hai previsión de alumnado NEAE, que durante este curso será realizado principalmente polo profesorado titor e especialista, dada a non existencia de especialista en PT. Todo isto levarase a cabo tomando diferentes medidas:

- **Na planificación:** todos os contidos que serán expostos ao longo das unidades serán presentados en orden ascendente, dende o máis básico ata o máis avanzado, para que desta maneira os conceptos sexan mellor asimilados e adquiridos polo alumnado, respectando os ritmos de cada individuo. Esta programación esta baseada nos obxectivos e contidos, establecidos pola actual

lexislación, LOMCE, que deberán ser adquiridos polo alumnado, e para este fin realizaranse as actividades de reforzo ou adaptacións que sexan necesarias.

- **Na metodoloxía:** as actividades serán seleccionadas e organizadas tendo sempre en mente as características individuais do noso alumnado. O alumnado non é homoxéneo, presentando distintas habilidades e intelixencias, se atendemos á Teoría das Intelixencias Múltiples de Howard Gardner, polo que as actividades buscarán o desenvolvemento de cada unha delas.

- **Adaptacións curriculares:** finalmente, en canto as adaptacións curriculares, levaranse a cabo as seguintes, seguindo os criterios oportunos:

a) Estudantes con altas capacidades: realizaranse actividades de extensión dos contidos, adaptados as súas necesidades, coa finalidade de desenrolar todo o seu potencial.

b) Estudantes con necesidades educativas especiais: implantación de metodoloxías e actividades alternativas, adaptando os contidos e/ou as tarefas realizadas na aula e poñendo especial fincapé sempre na integración social.

- **Alumnado con necesidades educacivas especiais**

Dende o punto propiamente académico, poden establecerse dúas vías de atención:

Atención ordinaria

Esta medida de atención á diversidade pode concretarse en:

- **Reforzo educativo sen apoio:** Son medidas que o propio mestre deseña e aplica con aqueles alumnos que teñen unhas certas dificultades de seguimento da programación diaria (traballos específicos de recuperación, traballos de ampliación...)
- **Reforzo educativo con apoio:** Son medidas que contemplan o apoio temporal dun mestre especialista en dificultades de aprendizaxe. Para este tipo de atención será necesario que así o aconselle un informe psicopedagóxico realizado polo departamento de orientación.

Atención extraordinaria:

- **Adaptación Curricular individualizada (ACI).** Esta medida seguirá o proceso contemplado na orde do DOG do 6 de agosto de 1996, pola que se regula o proceso de elaboración das mesmas.

As medidas de atención a diversidade aparecen reflectidas no Plan de Atención a diversidade así coma os criterios e propostas de intervención que especificamos a continuación.

A aula onde o alumno/a está escolarizado/a será o referente para deseñar as medidas de resposta educativa para os alumnos/as con necesidades educativas. Os reforzos educativos individualizados realizaranse fóra da aula cando se cumpran os seguintes requisitos:

- Necesidades educativas do alumno/a moi diferenciadas ás que presentan os seus compañeiros/as do grupo.
- Realización de actividades que polos recursos e metodoloxía que se van a empregar distorsionarían a marcha xeral da clase.
- Agrupación de alumnas/os que pertencen a diversos grupos.
- Alumnas/os con dificultades de aprendizaxe.

Criterios para a súa atención:

- Dar prioridade aos alumnos/as con necesidades educativas específicas, sobre todo os que precisan ACI ou teñen informe de avaliación que así o xustifica.
- Prestar atención aos alumnos/as con dificultade de aprendizaxe que precisan RE coa seguinte prioridade.
- Alumnos que non acadan os obxectivos e xa non poden permanecer máis tempo no nivel.
- Alumnos/as que comezan a súa escolarización en E. Primaria e presentan n.e.a.e.

- Alumnos/as que promocionan ao curso seguinte con avaliación Insuficiente e Reforzo Educativo pero teñen aída un ano máis para permanecer na etapa de Educación Primaria.
- Alumnos procedentes do estranxeiro ou doutros centros aos que se lle detectan n.e.a.e. como resultado da avaliación inicial.
- Alumnos/as avaliados con Insuficiente dentro do curso.
- Alumnos/as que sempre foran avaliados con Suficiente, pero que atravesan un momento difícil na súa aprendizaxe e precisan apoio puntual para recibir RE.
- Resto dos alumnos/as.

OS apoios faranse preferentemente nas aulas ordinarias.

A organización dos apoios será aberta, flexible e suxeita a modificacións ao longo do curso.

Os alumnos/as de reforzo educativo que non necesiten un apoio especializado recibirán apoio por parte de mestres/as do mesmo curso ou etapa de Educación Primaria, dentro da aula nas áreas de matemáticas e lingua .

Alumnado inmigrante que descoñece a/os idioma/as oficiais ou alumnado de incorporación tardía ao sistema educativo.

Proposta curricular	Profesorado implicado
Aprendizaxe do castelán/galego. Na fase inicial de escolarización acentuarase a atención individualizada para posibilitar a aprendizaxe da lingua. Con respecto á proposta curricular adoptarase as mesmas medidas que co resto dos alumnos/as.	Titor e profesorado do centro. A especialista de Audición e Linguaxe asesorará ao profesorado do ciclo na elaboración do programa así como nos materiais didácticos máis convenientes para favorecer a aprendizaxe das linguas oficiais.

Alumnos/as con problemas emotivo-relacionais e/ou de conduta.

Resposta educativa	Profesionais implicados
Resposta educativa na aula. Programa de intervención específico para responder ás necesidades que presenta o alumno/a No programa de intervención deseñaranse medidas de convivencia con todo o grupo de alumnos/as para potenciar as respostas adaptativas dos alumnos/as Intensificación de reunións coordinación coas familias.	Titor/a co asesoramento do Xefe de Departamento de Orientación e/ou EOE. Coordinación con servizos externos ao centro escolar.

PLAN ESPECÍFICO DE REFORZO EDUCATIVO.

O alumnado repetidor, o alumnado con áreas pendentes do curso anterior e o alumnado que non supere algunha das áreas propias do ciclo no que está matriculado será atendido de acordo á lexislación vixente e aos plans e protocolos que estableza esta consellería para a súa atención.

10. Actividades complementarias e extraescolares.

No centro desenvolveranse cada curso actividades complementarias e extraescolares co obxectivo de complementar, reforzar ou ampliar os contidos traballados na aula. A participación en plans e proxectos da Consellería de Educación é unha actividade prioritaria no centro, así como o desenvolvemento ao longo do curso escolar en todos os niveis educativos dun PDI (Proxecto Documental Integrado) relacionado coa volta ao mundo e as diferentes culturas que nos rodean. Toda esta información está recollida na PXA e no PLAN ANUAL DE LECTURA.

ACTA DA AVALIACIÓN DO PROCESO ENSINO APRENDIZAXE

AVALIACIÓN:

GRUPO/CLASE:

CURSO:

TITOR/A // ESPECIALISTA:

AVALIACIÓN DOS PROCESOS DE ENSINO E APRENDIZAXE E A PRÁCTICA DOCENTE

ASPECTO	ACADADO	EN PROCESO	NON ACADADO
PROGRAMACIÓN			
As actividades seleccionadas son adecuados ás características do alumnado.			
Os contidos secuenciados e temporalizados seguen unha organización de complexidade crecente.			
As unidades / proxectos réxense por unha temporalización lóxica.			
As tarefas axústase ao desenvolvemento dos nosos contidos.			
METODOLOXÍA			
A metodoloxía empregada axústase ás necesidades e intereses do alumnado.			
É válida a nosa metodoloxía para alcanzar os estándares.			
A información da avaliación inicial é suficiente, clara e precisa.			
As estratexias son adecuadas para que o alumno asimile o que vai realizar.			
A motivación é adecuada para a execución das tarefas.			
Os reforzos positivos que se dan son máis ca os negativos			
ORGANIZACIÓN			
A actitude do mestre dentro da aula é adecuada tanto na busca de información inicial como no coñecemento de resultados.			
A organización de grupos dentro da aula facilita o desenvolvemento do proceso de Ensino -Aprendizaxe.			
A organización adáptase ás necesidades específicas e aos recursos.			
O tempo real de clase aprovéitase de forma efectiva.			
A organización permite a individualización en función dos recursos.			
As medidas de atención a diversidade axústanse ás necesidades do alumnado en función dos recursos. (*1 ESPECIFICAR)			
CLIMA DE TRABALLO			
O clima socioafectivo é adecuado entre mestre e grupo.			
A relación entre o alumnado é positiva			
COORDINACIÓN			
Entre o profesorado titor do nivel			
Entre o profesorado titor do nivel e especialistas			
Familia - Escola			

(*1 ESPECIFICAR) CADRO MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE APLICADAS

ORDINARIAS	
	Adecuación da organización e xestión da aula/ centro ás características do alumnado.
	Metodoloxía (traballo colaborativo, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos...)
	Adaptación dos tempos e dos instrumentos de avaliación.
	Aulas de atención educativa e convivencia e medidas e actuacións destinadas á mellora da convivencia.
	Desdobramentos de grupos.
	Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.
	Programas de enriquecemento curricular.
	Programas de recuperación.
	Programas de habilidades sociais.
	EXTRAORDINARIAS
	Adaptacións curriculares
	Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica (PT) e/ ou Audición e Linguaxe (AL)
	Flexibilización do período de escolarización.
	OUTRAS
	REFORZA-T

2. CONCLUSIÓNS E PROPOSTAS DE MELLORA

3. CONCLUSIÓNS XERAIS DO GRUPO / CLASE (Só titor@S)

Toques, _____ de _____ de _____

O/A mestre/a

Selo do centro

ADDENDA: Adaptación ao contexto COVID

Curso 2021-2022

ÍNDICE

1. **Adaptacións necesarias á docencia non presencial**
 - I. **Desenvolvemento das clases e metodoloxía en caso de atención a alumnado en corentena.**
 - II. **Desenvolvemento da actividade lectiva e metodoloxía en caso de suspensión das clases presenciais nunha aula ou no centro.**
2. **Revisión do desenvolvemento da addenda para as programacións 21-22**

1. Adaptacións necesarias á docencia non presencial

I. Desenvolvemento das clases e metodoloxía en caso de atención a alumnado en corentena.

O alumnado que se atope temporalmente en situación de corentena, sempre que o seu estado de saúde o permita, continuará coa súa formación no seu domicilio empregando a teledocencia para a súa formación.

A actividade lectiva non presencial será impartida polo profesorado ordinario do alumnado a través das ferramentas institucionais tales como as aulas virtuais moodle, plataforma EVA, Webex, etc. O profesorado realizará o seguimento do alumnado, impartirá os contidos da materia de xeito virtual e poderá poñer tarefas ao alumnado que reforcen o contido da materia ou a avaliación continua da mesma.

A atención ao alumnado que deba permanecer en illamento, mesmo cando non se produza o peche ou confinamento da aula ou centro, responderá ao previsto con carácter xeral no artigo 25 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación así como no apartado 3 do Protocolo de atención educativa domiciliaria.

Para aquel alumnado que, por motivos de saúde, non poida asistir ao centro educativo por un período de tempo continuado menor ao requirido para a solicitude de atención

educativa domiciliaria, o equipo docente correspondente (coordinado polo profesorado titor) elaborará unha proposta de actividades educativas. Esa proposta entregaráse á nai, ao pai ou ás persoas titoras legais ou gardadoras dese alumnado, para a súa realización pola alumna ou polo alumno e posterior devolución ao mesmo equipo.

Achegaráselle mediante as canles posibles todo o material, libros de texto e/ou bibliografía necesaria para a continuidade no traballo de aula.

Para o seguimento deste alumnado empregárase preferentemente a mensaxería mediante a aula virtual ou a plataforma EVA, para así poder ir solucionando dúbidas, e de ser preciso realizaranse videoconferencias durante as gardas ou momentos nos que o profesorado poida atender a este alumno dentro do seu horario semanal.

Fomentarase o emprego de actividades interactivas, tanto para o alumnado en corentena como para o alumnado que estea presencialmente na aula.

As titorías coas familias continuarán a realizarse mediante videoconferencia, correo, abalar móbil e/ou chamada telefónica. Extremarase a comunicación coas familias do alumnado en corentena para asegurarse da evolución e das dificultades que poidan acontecer.

II. Desenvolvemento da actividade lectiva e metodoloxía en caso de suspensión das clases presenciais nunha aula ou no centro.

O centro educativo establecerá as medidas necesarias para garantir a continuidade do proceso educativo de xeito non presencial segundo o establecido no Plan de Continxencia do mesmo.

Para garantir a continuidade, o centro establece unha planificación horaria de traballo do profesorado do grupo co alumnado que reflecta o establecido no modo presencial de xeito que se manteña o vínculo co alumnado do xeito máis coherente posible tendo en conta o medio virtual no que se desenvolve, de acordo co previsto na *Resolución do 2 de novembro de 2020, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional pola que se ditan instrucións para a elaboración de horarios nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2020-2021 para o desenvolvemento de ensino a distancia en períodos de peche de aulas ou centros como consecuencia da pandemia da COVID-19.*

A continuación reflectimos o horario para os cursos do grupo de 3º de primaria e do grupo mixto de 4º5º6º segundo a *Resolución da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional pola que se ditan as instrucións para a elaboración de horarios nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2020-2021 para o desenvolvemento de ensino a distancia en períodos de peche de aulas ou centros como consecuencia da pandemia do COVID-19:*

3º PRIMARIA

Hora	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres
9:30 – 10:10	MATEMÁT.	LENGUA C.	LINGUA G.	MATEMÁT.	LINGUA G.
10:10 – 10:30	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
10:30 – 11:10	LINGUA G.	MATEMÁT.	MATEMÁT.	SOCIAIS	LENGUA C.
11:10 – 11:30	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
11:30 – 12:00	Tempo de descanso (30 minutos)				
12:00 – 12:40	NATURAIS	INGLÉS	LENGUA C.	NATURAIS	ED. FÍSICA
12:40 – 13:00	T.I		T.I	T.I	T.I
13:00 – 13:40	SOCIAIS	RELIXIÓN/VALORES	PLÁSTICA (Inglés)	MÚSICA	INGLÉS
13:40 – 14:00	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I

4º5º6º PRIMARIA

Hora	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres
9:30 – 10:10	MATEMÁT.	LENGUA C.	LENGUA C.	MATEMÁT.	LINGUA G.
10:10 – 10:30	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
10:30 – 11:10	LINGUA G.	MATEMÁT.	MATEMÁT.	MÚSICA	LENGUA C.
11:10 – 11:30	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
11:30 – 12:00	Tempo de descanso (30 minutos)				
12:00 – 12:40	NATURAIS	RELIXIÓN/VALORES	LINGUA G.	NATURAIS	PLÁSTICA (Inglés)
12:40 – 13:00	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
13:00 – 13:40	SOCIAIS	INGLÉS	INGLÉS	SOCIAIS	ED. FÍSICA
13:40 – 14:00	T.I			T.I	T.I

As tarefas para o alumnado asemellaranse o máis posible ao sistema presencial respectando seu dereito ao lecer e ao descanso.

A actividade lectiva non presencial será impartida polo profesorado ordinario do alumnado a través das ferramentas institucionais tales como as aulas virtuais, Webex, etc.

O profesorado realizará o seguimento do alumnado, impartirá os contidos da materia de xeito virtual e poderá poñer tarefas ao alumnado que reforcen o contido da materia ou a avaliación continua da mesmo.

O alumnado deberá conectarse as sesións establecidas neste horario con 5 minutos de antelación e debera permanecer conectado respectando as normas que o profesorado aplique para as sesións non presenciais. As restantes normas de convivencia aplicables ao ensino presencial serán tamén aplicables ao ensino non presencial.

Garantirase en todo momento a atención a diversidade do alumnado para o cal se disporán os recursos organizativos e didácticos necesarios que, con carácter individualizado, respondan ás súas necesidades, con especial atención ás adaptacións curriculares e aos protocolos de atención á diversidade, de ser o caso.

Os tipos de actividades, metodoloxía empregada e recursos cos que contamos para a teledocencia no caso de suspensión presencial de un ou varios grupos, ou do centro completo, recóllense no seguinte cadro:

Actividades, metodoloxía e recursos para a teledocencia	
Actividades	<ul style="list-style-type: none">• Exercicios e tarefas nos libros de texto e caderno do/a alumno/a.• Actividades e tarefas na aula virtual do centro ou EVA Edixgal.• Fichas interactivas dos contidos traballados (Liveworksheets).• Recursos online: xogos, test, vídeos, cancións e gamificación.
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):	Alumnado con conectividade: <ul style="list-style-type: none">• Horario espello establecido polo centro para o grupo.• Aula Virtual do centro/Plataforma EVA para o acceso aos contidos e actividades da materia e curso.

	<ul style="list-style-type: none"> • Realización de tarefas interactivas e emprego de outros recursos dixitais (Liveworksheets, Kahoots...) • Videoconferencias con CISCO WEBEX para resolución de dúbidas, correccións e pautas e explicación do traballo diario. • Teléfono e correo electrónico. • Traballo no caderno e/ou libros de texto. <p><u>Alumnado sen conectividade:</u></p> <p>Neste caso deberase solucionar o problema de conexión á maior brevidade posible. Entregarase un kit de conexión existente no centro para tal fin. Mentres a ausencia de conectividade persista o alumnado será atendido do seguinte xeito:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traballo no caderno e/ou libros de texto. • Fichas impresas de repaso, reforzo e ampliación. • Teléfono para a comunicación co alumnado e familias e solución de dúbidas.
Materiais e recursos	<ul style="list-style-type: none"> • Aula Virtual do centro / Plataforma EVA. • Mensaxería da aula virtual e do entorno virtual de aprendizaxe. • Videoconferencias WEBEX e Falemos. • Correo electrónico corporativo. • Materiais impresos e bibliografía.

Os procedementos e instrumentos de avaliación deseñados para o ensino non presencial no caso de que teñamos que avaliar a consecución dos obxectivos e adquisición dos contidos por parte do alumnado serán os seguintes:

Procedementos	Instrumentos de avaliación	Etapa
Observación sistemática, rexistro e análise dos produtos do alumnado	<ul style="list-style-type: none"> • Rúbricas para a valoración das tarefas realizadas, retos propostos, traballos de investigación de carácter interdisciplinar... • Cadernos do alumnado e/ou entrega de traballos escritos, tarefas na aula virtual, elaboración de esquemas, resumos, textos... 	Infantil Primaria
Probas orais	<p>Empregaremos as <u>videoconferencias</u> para realizar diferentes probas orais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lectura expresiva 	Primaria

	<ul style="list-style-type: none">• Resposta a preguntas do contidos traballados• Exposición dun tema	
Probas escritas	<ul style="list-style-type: none">- Recursos na aula virtual (1º, 2º e 3º Primaria).- Recursos na plataforma EVA (4º, 5º e 6º de primaria).- Fichas interactivas (Liveworksheets).- Tarefas en tempo real con videoconferencia: exercicios, solución de problemas...- Cuestionarios e test nas aulas virtuais do centro.	Primaria

5. Revisión do desenvolvemento da addenda para as programacións 21-22.

A revisión desta addenda realizarase na primeira xuntanza de coordinación do 2º trimestre e segundo o seu resultado e ao desenvolvemento da situación, procederase á súa actualización.

Materia: Ciencias da Natureza Curso: 6º

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	É quen de buscar e organizar información sobre un tema e expoñela de forma oral ou escrita.		X	X	X	X		
		B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.			CNB1.1.2. Expressa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Traballa de forma autónoma sendo capaz de facer unha presentación oral sobre o tema a tratar.							
		B1.3. Lectura de textos propios da área.			CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).	Cofece o uso do tratamento de textos.							
		B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.			CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Emprega de forma autónoma textos de carácter científico.							
		B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.											
	a b c d	B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X		
	e h i	B1.7. Traballo individual e cooperativo. B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CCL CSIEE CAA	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Traballa individualmente e en grupo.		X	X	X	X		X

		B2.15. Análise de etiquetas de produtos. B2.16. Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida. B2.17. Coñecemento de actuacións básicas de primeiros auxilios.			drogas. CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).	saúde. Coñece algúns avances científicos para a mellora da nosa saúde.									
2	b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. B1.3. Lectura de textos propios da área. B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións. CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos. CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc). CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	É quen de buscar e organizar información sobre un tema e expoñela de forma oral ou escrita. Traballa de forma autónoma sendo capaz de facer unha presentación oral sobre o tema a tratar. Coñece o uso do tratamento de textos. Emprega de forma autónoma textos de carácter científico.		X	X	X					
		a b c d	B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.		B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X		
		E h	B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento.		B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.	CCL CAA CD CMCCT	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	Sabe como está formado e como funciona o corpo humano.	X	X	X	X			

	e h i	B2.7. Función de nutrición (aparells respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor).	B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc.	CMCCT CAA CCL CD	CNB2.2.1. Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	Coñece os distintos aparellos do corpo humano, a súa composición, o seu funcionamento, a súa localizacións, as súas	X	X	X	X	X		X
	A b c d h i	B2.9. Saúde e enfermidade. B2.10. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades. B2.12. Trastornos alimenticios. B2.13. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. B2.14. Tipos de dietas. B2.15. Análise de etiquetas de produtos. B2.16. Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida. B2.17. Coñecemento de actuacións básicas de primeiros auxilios.	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT	CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo. CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.). CNB2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais.	Coñece e practica un estilo de vida saudable para un bo funcionamento do seu corpo. Identifica os perigos das dietas milagro. Sabe que o consumo de drogas e alcohol é malo para a saúde. Coñece algúns avances científicos para a mellora da nosa saúde. Sabe practicar algúnha técnica de primeiros auxilios moi sinxela.	X	X	X	X	X	X	X
3	b e h i	B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X			
	a b c d	B1.7. Traballo individual e cooperativo. B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable. B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias. B1.10. Técnicas de traballo.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CCL CSIEE CAA CD CMCCT	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Traballa individualmente e en grupo. Coñece os riscos das novas tecnoloxías(uso da internet) e demais materiais de traballo.		X	X	X	X		

Materia: Ciencias da Natureza Curso: 6º

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
4	b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	É quen de buscar e organizar información sobre un tema e expoñela de forma oral ou escrita.		X	X	X			
		B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.			CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Traballa de forma autónoma sendo capaz de facer unha presentación oral sobre o tema a tratar.							
		B1.3. Lectura de textos propios da área.			CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).	Cofece o uso do tratamento de textos.							
		B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.			CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Emprega de forma autónoma textos de carácter científico.							
		B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.											
	a b c d	B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X		
	e h i	B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	CCL CMCCT CSC CD CAA	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	É quen de facer un pequeno informe do traballo desenrolado.		X		X	X		X
					CNB1.4.2. Presenta un informe, de	É quen de facer un informe en							

		diferentes soportes		CSIEE	forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	calquera soporte do traballo realizado individualmente ou en grupo.								
	e h i	B3.1. Seres vivos, seres inertes. Diferenciación. B3.2. Organización e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións.	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas: identificando as principais características e funcións.	CMCCT CD CAA CCL	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	Coñece a organización do corpo humano en canto a células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas (localización, forma, estrutura, funcións, cuidados, etc...)	X	X	X	X				
5/6	b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. B1.3. Lectura de textos propios da área. B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións. CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos. CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc). CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	É quen de buscar e organizar información sobre un tema e expoñela de forma oral ou escrita. Traballa de forma autónoma sendo capaz de facer unha presentación oral sobre o tema a tratar. Coñece o uso do tratamento de textos. Emprega de forma autónoma textos de carácter científico.	X	X	X	X				
	a b c d	B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X			

	<p>B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos.</p> <p>B3.11. Uso da lupa para a observación científica.</p>				cambios no medio natural (por fenómenos naturais ou pola actividade humana) poden afectar aos seres vivos e inertes, e variar o equilibrio.								
					CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.								Emprega aparellos científicos para determinadas tarefas.
					CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.								É quen de sacar conclusións e presentalas de forma oral ou escrita.

	<p>consecuencias.</p> <p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da</p>			traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.										
e h	<p>B4.1. Concepto de enerxía. Diferentes formas de enerxía. A luz como fonte de enerxía.</p>	<p>B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CCL</p>	<p>CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.</p> <p>CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.</p>	<p>Coñece as leis básicas da reflexión e refracción da luz, da transmisión da electricidade e dos cambios de estado.</p> <p>Identifica reaccións químicas (oxidación, combustión e fermentación).</p>	X	X	X	X					
e g h	<p>B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables.</p> <p>B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.</p> <p>B4.6. Utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para a sociedade.</p>	<p>B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>	<p>CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.</p> <p>CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.</p>	<p>Coñece diferentes formas de enerxía (mecánica, térmica, química, etc...)</p> <p>Diferencia entre enerxías renovables e non renovables.</p>	X	X	X	X					X
h i	<p>B5.1. Máquinas e aparellos. Tipos de máquinas na vida cotiá e a súa</p>	<p>B5.1. Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas</p>	<p>CMCCT</p>	<p>CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o</p>	<p>Coñece os distintos tipos de máquinas.</p>		X		X					

	<p>Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da</p>											
e h	<p>B4.2. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás.</p> <p>B4.3. Os cambios de estado. As reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p>	<p>B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CCL</p>	<p>CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.</p>	<p>Coñece as leis básicas da reflexión e refracción da luz, da transmisión da electricidade e dos cambios de estado.</p>	X	X	X	X			
				<p>CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.</p>	<p>Identifica reaccións químicas (oxidación, combustión e fermentación).</p>							
	<p>B4.7. Planificación e realización de experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento diante da luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade.</p> <p>B.4.8. Predición de cambios no movemento ou na forma dos corpos por efecto das forzas.</p>	<p>B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CCL</p>	<p>CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predice cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.</p>	<p>Coñece os efectos da forzas sobre os corpos.</p>	X	X	X	X			
				<p>CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.</p>	<p>Coñece os efectos da calor sobre determinados materiais</p>							
	<p>B4.9. Observación dalgúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).</p> <p>B4.10. Atracción e repulsión de</p>	<p>B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p> <p>CD</p>	<p>CNB4 4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.</p>	<p>Diferencia entre cambios de estado reversibles e irreversibles.</p>	X	X	X	X			

	<p>cargas eléctricas.</p> <p>B4.11. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.</p> <p>B4.12. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p> <p>B4.13. Normas de prevención de riscos.</p>	materia.	CCL	CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.	Coñece os distintos tipos de mesturas e como separar os sus compoñentes.							
				CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.	É quen de presentar traballos en diferentes soportes.							
				CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación	Coñece as características principais das reaccións químicas							
				CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.	Cumpre e respeta as normas de seguridade establecidas para as tarefas a realizar.							

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	d e h	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais. B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	CSIEE CAA CCL CD	CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca información con criterio e reflexiona oralmente ou por escrito sobre o procedemento usado.		X	X	X	X		
	b c d e	B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual	B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CSC CAA CD	CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados. CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da comunicación e información.	Coñece e emprega as novas tecnoloxías para realizar os seus traballos. Busca e obtén información a través de diferentes medios e é quen de analizala.	X	X	X	X	X		X
	A b c d	B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo. B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa. B1.8.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados. CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Usa o vocabulario axeitado nos seus traballos de clase e nas actividades propostas. Traballa de forma autónoma sendo capaz de facer unha presentación oral sobre o tema a tratar.	X		X	X	X		
	a h	B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.	B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.	CSC CAA	CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	É quen de evitar e resolver conflitos a través do diálogo fomentando os valores democráticos.	X	X		X	X		
	H	B2.1.Cartografía. Planos, mapas e planisferios.	B2.1.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os	CMCCT	CSB2.1.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo	Interpreta mapas de distintos tipos a partir da súa lenda.	X	X		X			

	e	B2.2. Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos. B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa.	planisferios, nterpretando a súa escala e signos convencionais.	CCL	os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.												
2	b c d e	B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. B1.4. Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5. Técnicas de traballo intelectual	B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CSC CAA CD	CSB1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Cofece e emprega as novas tecnoloxías para realizar os seus traballos.	X		X	X							
					CSB1.2.2. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da comunicación e información.												Busca e obtén información a través de diferentes medios e é quen de analizala.
	B d e	B1.9. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.	B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.	CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT	CSB1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	É quen de traballar de xeito individual ou en grupo.					X	X	X				
A b c d	B1.10. Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.	B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.5.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir.	X		X	X	X							
				CSB1.5.2. Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.													Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático.
B h i	B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.	B1.6. Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	CSC CMCCT CAA	CSB1.6.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	Acata as normas de convivencia dentro da aula e do centro.	X		X	X								
				CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo,													Traballa de xeito autónomo e mostra actitudes de

				valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	cooperación, participación e respecto.										
				CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	Amosa unha actitude responsable e emprendedora.										
E g h	B2.5.O clima. Elementos e factores climáticos.	B2.2.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan.	CMCCT CCL CD	CSB2.2.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan.	Diferencia entre clima e tempo atmosférico e recoñece os factores e os elementos que inflúen no clima.	X	X	X	X						
E h o	B2.6.A paisaxe: elementos que o forman, tipos de paisaxes. B2.7.Características dos principais paisaxes de España e de Europa	B2.3.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.	CMCCT CCL CSC	CSB2.3.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	1. Diferencia os distintos tipos de paisaxes e os elementos que as forman. 2. Recoñece as características da paisaxe de Galicia, España e Europa.	X	X	X							
A b h	B2.13.O cambio climático: causas e consecuencias.	B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.	CSC CMCCT CAA CCL	CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.	Comprende o que é o efecto invernadoiro e a súa influencia no cambio climático que se está a producir.	X	X	X	X						
3	b c d e B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual	B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CSC CAA CD	CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados. CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da comunicación e información.	Coñece e emprega as novas tecnoloxías para realizar os seus traballos. Busca e obtén información a través de diferentes medios e é quen de analizala.		X		X	X					
	A b c d B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo. B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa.	B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados. CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que	Usa o vocabulario axeitado nos seus traballos de clase e nas actividades propostas. Traballa de forma autónoma sendo capaz de facer unha presentación oral sobre o tema	X	X	X	X	X				X	

	B1.8.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.			manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	a tratar.								
a h	B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.	B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.	CSC CAA	CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	É quen de evitar e resolver conflitos a través do diálogo fomentando os valores democráticos.	X	X		X	X			
B h i	B1.15.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.	B1.10.Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.	CSC CMCCT CAA CCEC	CSB1.10.1.Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas. CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	Traballa de xeito autónomo e mostra actitudes de cooperación, participación e respecto. Amosa unha actitude responsable e emprendedora.		X		X				
B h	B3.10.O consumo e a publicidade. Debates sobre a influencia da publicidade nas nosas prácticas diarias.	B3.6.Describir o funcionamento da publicidade e as súas técnicas distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista.	CSIEE CAA CSC	CSB3 6.1.Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.	Entende o uso da publicidade para fomentar o consumo e analiza as súas vantaxes e desvantaxes; así coma os perigos das estratexias comerciais.	X	X	X	X			X	
E g h	B3.11.Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal.	B3.7.Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro.	CSIEE CAA CMCCT CSC	CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles CSB3 7.2.Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal. CSB3.7.3.Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información	Recoñece que cousas son imprescindibles e de cales se pode prescindir á hora de ir a mercar fomentando deste xeito un consumo responsable. Recoñece a importancia dos cartos e é quen de elaborar un pequeno presuposto persoal para xestionar os seus aforros Practica o consumo responsable	X	X	X	X			X	
E h	B3.12.Empregabilidade e espírito emprendedor.	B3.8.Comprender os beneficios que ofrece o espírito emprendedor.	CSC CMCCT	CSB3 8.1.Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	Recoñece quen ten espírito emprendedor e quen non no seu redor.		X				X		
e g h o	B3.13.A empresa. Actividade e funcións.	B3.9.Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden	CMCCT CCL CSC	CSB3.9.1.Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven. CSB3.9.2.Describe diversas formas	Diferencia os distintos tipos de empresa segundo a actividade a que se adiquen. Recoñece distintas formas de		X	X	X				

			desenvolver distinguindo entre os diferentes tipos de empresas.		de organización empresarial.	organización empresarial.								
					CSB3.9.3. Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.	Domina un vocabulario sinxelo relacionado co mundo da empresa.								

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
4	b c d e	B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual	B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CSC CAA CD	CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Coñece e emprega as novas tecnoloxías para realizar os seus traballos.		X	X	X	X		
					CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da comunicación e información.	Busca e obtén información a través de diferentes medios e é quen de analizala.							
	A b c d	B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo. B1.7.Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa. B1.8.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	Usa o vocabulario axeitado nos seus traballos de clase e nas actividades propostas.					X	X	X
					CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Traballa de forma autónoma sendo capaz de facer unha presentación oral sobre o tema a tratar.							
a h	B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.	B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.	CSC CAA	CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	É quen de evitar e resolver conflitos a través do diálogo fomentando os valores democráticos.	X		X	X	X			
H i o	B3.3.Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.4.Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. B3.5.Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación.	B3.2.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación.	CCL CSC CAA	CSB3.2.1.Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.	Comprende o que é a poboación e recoñece os elementos que influen nela.		X	X	X				
				CSB3 2.2 Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	Elabora e interpreta pirámides de poboación.								

	B h e	B3.6 Poboación de Europa: distribución e evolución.	B3.3.Distinguir as principais características española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	CCL CAA	CSB3.3.1.Describe as principais características da poboación española e europea.	Coñece as características da poboación española e europea.		X		X		X	X
					CSB3.3.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	Coñece a evolución da poboación en España e en Europa no tempo e a importancia que nese proceso tiveron a natalidade, a mortandade, a esperanza de vida, a emigración ea inmigración, a densidade de poboación, o paro, etc...							
					CSB3.3.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	Recoñece os factores que determinan a distribución da poboación en España e en Europa.							
					CSB3.3.4.Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.	Interpreta e comprende gráficos que comparan a poboación española coa do resto de Europa.							
5	H i o	B3.8.As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa. B3.9.A produción de bens e servizos	B3.5.Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.	CMCCT CD CAA	CSB3.5.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	Coñece os tres sectores produtivos en España e en Europa e as actividades que comprende cada un deles.	X	X	X	X			
					CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes	Identifica os rasgos máis relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa, así coma as actividades características de cada sector.							
5	d e h	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais. B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	CSIEE CAA CCL CD	CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca información con criterio e reflexiona oralmente ou por escrito sobre o procedemento usado.	X	X	X	X			
	b c d	B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.	B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre	CSC CAA CD	CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Coñece e emprega as novas tecnoloxías para realizar os seus traballos.					X	X	X

e	B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual	Ciencias sociais.		CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da comunicación e información.	Busca e obtén información a través de diferentes medios e é quen de analizala.									
B d e	B1.9.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.	B1.4.Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.	CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT	CSB1.4.1.Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	É quen de traballar de xeito individual ou en grupo.	X		X	X	X				
A b c d	B1.10.Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.	B1.5.Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos. CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir. Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático.	X	X	X	X				X	
A b h	B2.10.A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación. B2.11.O desenvolvemento sostible. B2.12. Elaboración dun plan de reciclaxe	B2.5.Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais propoñendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos.	CSC CAA CMCCT CCL	CSB2.5.1.Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.	1. Define o concepto de de desenvolvemento sostible considerando unha forma axeitada de compatibilizar o aproveitamento económico da natureza e a súa conservación. 2. É quen de explicar o importante que é coidar o medio así coma de recoñecer as consecuencias das accións humanas sobre este. 3. Defende un desenvolvemento sostible e un consumo responsable.	X	X	X	X			X	X	
a	B2.13.O cambio climático: causas e consecuencias.	B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións	CSC	CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e	Comprende o que é o efecto invernadoiro e a súa influencia	X	X	X	X					

	b h		sobre o clima e o cambio climático.	CMCCT CAA CCL	as actuacións responsables para frealo.	no cambio climático que se está a producir.											
6	b c d e	B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual	B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CSC CAA CD	CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Cofece e emprega as novas tecnoloxías para realizar os seus traballos.		X	X	X	X						
					CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da comunicación e información.	Busca e obtén información a través de diferentes medios e é quen de analizala.											
	A b c d	B1.10.Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.	B1.5.Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir.	X	X	X	X							
					CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático.											
	a h	B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.	B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.	CSC CAA	CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	É quen de evitar e resolver conflitos a través do diálogo fomentando os valores democráticos.	X		X	X	X						
B h i	B1.15.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.	B1.10.Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.	CSC CMCCT CAA CCEC	CSB1.10.1.Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	Traballa de xeito autónomo e mostra actitudes de cooperación, participación e respecto.	X	X	X	X	X	X						
				CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	Amosa unha actitude responsable e emprendedora.												
b g h	B4.1.As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios	CCL CSC	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que	Interpreta mapas de distintos tipos a partir da súa lenda.	X	X	X	X						X		

i o	acoutan. B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estatísticas, cartográficas, orais, etc.)	fundamentais no rumbo da historia.	CD CAA CCEC	marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.											
G h i	B4.3.O tempo histórico e a súa medida. B4.4.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia.	B4.2.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSC CMCCT CAA CCEC CD	CSB4.2.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Sabe debuxar e interpretar unha liña do tempo.	X	X	X	X						
B d o h	B4.5.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XIX. B4.6.España na Idade Contemporánea I: o século XIX	B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CMCCT CSC CCEC CAA	CSB4.3.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España. CSB4.3.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.	Cofece e sitúa nunha liña do tempo as diferentes idades da historia en España. Recoñece os feitos máis relevantes da historia de España.	X	X	X	X						
A d h o	B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural. B4.12.Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade.	B4.4.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CCL CSC CAA CD	CSB4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. CSB4.4.2. Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	Recoñece a importancia dos restos que chegaron ata os nosos días para coñecer as formas de vida do pasado. Valora as distintas manifestacións artísticas que chegaron ata nós.	X	X	X	X						X

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais							
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
7	d e h	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais. B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	CSIEE CAA CCL CD	CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca información con criterio e reflexiona oralmente ou por escrito sobre o procedemento usado.	X	X	X	X	X			
	b c d e	B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual	B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CSC CAA CD	CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Coñece e emprega as novas tecnoloxías para realizar os seus traballos.	X	X	X	X	X			
					CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da comunicación e información.	Busca e obtén información a través de diferentes medios e é quen de analizala.								
	A b c d	B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo. B1.7.Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa. B1.8.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	Usa o vocabulario axeitado nos seus traballos de clase e nas actividades propostas.	X		X	X	X			
					CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Traballa de forma autónoma sendo capaz de facer unha presentación oral sobre o tema a tratar.								
a h	B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.	B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.	CSC CAA	CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	É quen de evitar e resolver conflitos a través do diálogo fomentando os valores democráticos.					X	X	X		
b	B4.1.As idades da historia: duración e datación dos feitos	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico e certos	CCL	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade	Interpreta mapas de distintos tipos a partir da súa lenda.	X	X	X	X		X			

	g h i o	históricos significativos que as acoutan. B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estadísticas, cartográficas, orais, etc.)	acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSC CD CAA CCEC	da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.										
	G h i	B4.3.O tempo histórico e a súa medida. B4.4.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia.	B4.2.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSC CMCCT CAA CCEC CD	CSB4.2.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Sabe debuxar e interpretar unha liña do tempo.	X	X	X	X					
	b d h o	B4.7.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XX. B4.8.España na Idade Contemporánea II: o século XX. Mulleres e homes relevantes na historia de España e Galicia.	B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CMCCT CSC CCEC CAA	CSB4.3.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España. CSB4.3.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.	Coñece e sitúa nunha liña do tempo as diferentes idades da historia en España. Recoñece os feitos máis relevantes da historia de España.	X	X	X	X			X		
	A d h o	B4.11. Noso patrimonio histórico e cultural. B4.12. Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade.	B4.4. Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CCL CSC CAA CD	CSB4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. CSB4.4.2. Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	Recoñece a importancia dos restos que chegaron ata os nosos días para coñecer as formas de vida do pasado. Valora as distintas manifestacións artísticas que chegaron ata nós.	X	X	X	X					X
8	b c	B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar	B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e	CSC CAA	CSB1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía	Coñece e emprega as novas tecnoloxías para realizar os seus traballos.		X	X	X	X				

d e	conclusionés. B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. B1.5.Técnicas de traballo intelectual	expresar contidos sobre Ciencias sociais.	CD	adecuada aos temas tratados.									
				CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da comunicación e información.	Busca e obtén información a través de diferentes medios e é quen de analizala.								
B d e	B1.9.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.	B1.4.Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.	CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT	CSB1.4.1.Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	É quen de traballar de xeito individual ou en grupo.	X	X	X	X	X			
A b c d	B1.10.Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.	B1.5.Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir.	X	X	X	X	X			
				CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático.								
B h i	B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.	B1.6.Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	CSC CMCCT CAA	CSB1.6.1.Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	Acata as normas de convivencia dentro da aula e do centro.		X	X	X	X	X	X	X
B h i	B1.15.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.	B1.10.Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.	CSC CMCCT CAA CCEC	CSB1.10.1.Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	Traballa de xeito autónomo e mostra actitudes de cooperación, participación e respecto.	X	X	X	X	X	X	X	X
				CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta	Amosa unha actitude responsable e emprendedora.								

				responsabilidades.											
b g h i o	B4.1.As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estadísticas, cartográficas, orais, etc.)	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CCL CSC CD CAA CCEC	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	Interpreta mapas de distintos tipos a partir da súa lenda.	X	X	X	X					X	
G h i	B4.3.O tempo histórico e a súa medida. B4.4.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia.	B4.2.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSC CMCCT CAA CCEC CD	CSB4.2.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Sabe debuxar e interpretar unha liña do tempo.	X	X	X	X						
G h i	B4.9.España na Unión Europea. B4.10.O Mundo Actual. Realización de arquivos sobre temas de actualidade.	B4.3.Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CMCCT CSC CCEC CAA	CSB4.3.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España. CSB4.3.2.Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.	Cofece e sitúa nunha liña do tempo as diferentes idades da historia en España. Recoñece os feitos máis relevantes da historia de España.	X	X	X	X						X
D h o	B4.13.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo.	B4.5.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSC CCEC CAA	CSB4.5.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo. CSB4.5.2.Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	Sabe comportarse e respeta as normas nas visitas culturais. Entende que hai que coidar e respetar o patrimonio natural, cultural e artístico que chegou ata nós para que perdure moitos anos máis.		X	X	X					X	X

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1 2 3 4 5	J e	B1.1. Indagación e apreciación das posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do contexto próximo.	B1.1. Formular opinións cun criterio estético, oralmente ou por escrito, que expresen o respecto e a riqueza das achegas que ofrecen as manifestacións artísticas (plásticas, visuais ou musicais), apreciando as texturas, as formas, as liñas, as medidas e as cores.	CCL CCEC CAA CD	EPB1.1.1. Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas seguindo un protocolo.	Expresa opinións sobre as obras artísticas.		X	X	X	X		
		EPB1.1.2. Utiliza a observación e a percepción visual para interpretar imaxes			Expresa opinións sobre as obras artísticas.								
		EPB1.1.3. Reflexiona sobre o proceso de elaboración dunha composición plástica.			Comprende o proceso de elaboración dunha obra plástica.								
		EPB1.1.4. Recoñece materiais e recursos plásticos nas imaxes e nas composicións plásticas.			Diferencia distintos tipos de materiais e recursos que se poden empregar para elaborar unha actividade plástica.								
		EPB1.1.5. Aprecia as diferenzas entre as formas xeométricas do seu contexto próximo.			Analiza as diferentes formas xeométricas no seu entorno.								
		EPB1.1.6. Analiza as posibilidades de texturas, formas, cores e materiais aplicados sobre soportes distintos.			Entende as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicados sobre diferentes soportes.								
J e	B1.10. Valoración dos medios de comunicación e das novas tecnoloxías da información e da comunicación como instrumentos de coñecemento, produción e satisfacción. B1.11. Uso das tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer as manifestacións do patrimonio cultural e artístico dos pobos (autores e autoras, obras e documentación). B1.12. Uso intencionado da imaxe como instrumento de	B1.3. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación de xeito responsable para a busca, creación e difusión de imaxes fixas e en movemento.	CSC CAA CD CSC	EPB1.3.1. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar, modificar tamaño, cor, brillo, contraste, ...) que lle serven para a ilustración de textos.	Emprega as novas tecnoloxía pata tratamento das imaxes.		X	X	X	X	X	X	X
				EPB1.3.2. Coñece os protocolos de actuacións para a difusión de imaxes propias ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa..	Acata as normas establecidas para a difusión de imaxes.								

	comunicación. B1.13. A protección de datos. Dereito á propia imaxe												
J e	B2.1. Aplicación de recursos gráficos para a expresión de emocións, ideas e accións. B2.2. Disposición á orixinalidade, a espontaneidade e a plasmación de ideas, sentimentos e vivencias de forma persoal e autónoma, na creación dunha obra artística. B2.3. Recreación de espazos, aplicando conceptos artísticos básicos (equilibrio e composición).	B2.1. Realizar producións plásticas seguindo pautas elementais do proceso creativo, experimentando, recoñecendo e diferenciando a expresividade dos diversos materiais e técnicas pictóricas e elixindo as máis axeitadas para a realización da obra prevista.	CCEC CAA CD	EPB2.1.1. Utiliza as técnicas de debuxo e/ou pictóricas máis axeitadas para as súas creacións, manexando os materiais e instrumentos de forma adecuada, coidando o material e o espazo de uso.	Elabora as súas composicións empregando as técnicas, os materiais e os instrumentos máis axeitados para cada actividade; e, respectando o materiais e o lugar de traballo.			X	X	X			
				EPB2.1.2. Fai composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, alegría, tristura etc.) coa axuda de diversos recursos para cada caso (claroscuro, puntos, liñas, cores etc.).	Realiza composicións que transmiten sensacións e emocións básicas valorando os elementos e recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.								
				EPB2.1.3. Debuxa obxectos cotiáns, ideas, accións e situacións.	Fai debuxos sobre a vida cotiá.								
				EPB2.1.4. Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura.	Aproveita distintas texturas achegadas polos diferentes materiais.								
				EPB2.1.5. Valora os elementos e os recursos empregados para alcanzar o efecto que máis se axuste ás propias necesidades.	Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.								
				EPB2.1.6. Distingue e explica as características da cor en canto a súa luminosidade, ton e saturación, aplicándoas cun propósito concreto nas súas producións.	Combina e analiza as cores para utilizalas correctamente nunha composición.								
				EPB2.1.9. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, tamaños e cores axeitadas.	Fai debuxos con elementos do seu entorno.								
J e	B2.7. Coñecemento e valoración de identificadores artísticos de diferentes culturas. B2.8. Interese por coñecer producións do patrimonio cultural e artístico dos pobos. B2.9. Valoración do patrimonio cultural e artístico para a	B2.3. Coñecer as manifestacións artísticas máis significativas que forman parte do patrimonio artístico e cultural, e adquirir unha actitude de respecto e valoración dese patrimonio.	CSC CAA CD CSC	EPB2.3.1. Recoñece, respecta e valora as manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural e artístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade.	Recoñece, valora e respecta as obras que son Patrimonio da Humanidade.		X	X	X				
				EPB2.3.2. Aprecia as posibilidades	Recoñece as funcións e fins								

	<p>satisfacción con eles e para a súa conservación.</p> <p>B2.10. Elaboración de documentos relacionados con obras, creadores e creadoras, e manifestacións artísticas.</p>			<p>que ofrecen os museos de coñecer obras de arte expostas neles e goza con elas.</p> <p>EPB2.3.3. Coñece algunha profesión do ámbito artístico, interésase polas características do traballo de artistas e artesáns ou artesás, e goza como público coa observación das súas producións.</p>	<p>que ten un museo .</p> <p>Mostra interese polas cracións artísticas nos seus diferentes ámbitos.</p>							
J e	<p>B2.13. Elaboración de producións plásticas utilizando técnicas mixtas, elixindo as técnicas, os instrumentos e os materiais de acordo coas súas características e coa súa finalidade.</p> <p>B2.14. Asunción de responsabilidade no traballo propio (constancia e esixencia progresiva) e no traballo cooperativo (respecto polas achegas e as disposicións das demais persoas).</p> <p>B2.15. Realización individual ou en grupo, con establecemento de momentos de revisión e de reflexión sobre o proceso seguido.</p>	<p>B2.5. Realizar producións plásticas, participando con interese e aplicación no traballo individual ou de forma cooperativa, respectando os materiais, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, e apreciando a correcta e precisa realización dos exercicios e das actividades, a orde e a limpeza, o respecto polas normas, as regras e os/as compañeiros/as.</p>		<p>EPB2.5.1. Produce obras plásticas, logo de escoller as técnicas e os instrumentos máis axeitados para conseguir unha finalidade determinada.</p> <p>EPB2.5.2. Respecta os materiais, os utensilios e os espazos.</p> <p>EPB2.5.3. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira.</p> <p>EPB 2.5.4. Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada el impa dos exercicios e das actividades.</p>	<p>Emprega os materiais, as técnicas e os instrumentos máis axeitados a cada actividade.</p> <p>Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.</p> <p>Traballa en grupo respectando as achegas dos distintos membros do mesmo.</p> <p>Aмосa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.</p>		X	X	X			

	<p>para coñecer as manifestacións do patrimonio cultural e artístico dos pobos (autores e autoras, obras e documentación).</p> <p>B1.12. Uso intencionado da imaxe como instrumento de comunicación.</p> <p>B1.13. A protección de datos. Dereito á propia imaxe</p>			<p>propias ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa..</p>	<p>para a difusión de imaxes.</p>								
J e	<p>B2.4. Análise das formas de representación de volume.</p> <p>B2.5. Elaboración de obxectos tridimensionais con distintos materiais.</p> <p>B2.6. Comparación entre as formas que adopta a representación do espazo en diferentes áreas ou ámbitos.</p>	<p>B2.2. Representar volumes utilizando recursos como cores, claroscuros, corte, dobra e encartado.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CSC</p>	<p>EPB2.2.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.</p>	<p>Emprega a técnica do claroscuro para dar volume as súas composicións.</p>		X	X	X				
				<p>EPB2.2.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volumes.</p>	<p>Emprega a superposición de planos para dar volume.</p>								
				<p>EPB2.2.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.</p>	<p>Emprega liñas horizontais para expresar sensación de profundidade.</p>								
				<p>EPB2.2.4. Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o encartado e o pegado de pezas de diversas formas, utilizando diversos tipos de materiais.</p>	<p>Crea obxectos tridimensionais con diferentes técnicas e materiais.</p>								
J e	<p>B2.7. Coñecemento e valoración de identificadores artísticos de diferentes culturas. B2.8. Interese por coñecer producións do patrimonio cultural e artístico dos pobos.</p> <p>B2.9. Valoración do patrimonio cultural e artístico para a satisfacción con eles e para a súa conservación.</p> <p>B2.10. Elaboración de documentos relacionados con obras, creadores e creadoras, e manifestacións artísticas.</p>	<p>B2.3. Coñecer as manifestacións artísticas máis significativas que forman parte do patrimonio artístico e cultural, e adquirir unha actitude de respecto e valoración dese patrimonio.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CSC</p>	<p>EPB2.3.1. Recoñece, respecta e valora as manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural e artístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade.</p>	<p>Recoñece, valora e respecta as obras que son Patrimonio da Humanidade.</p>		X	X	X				
				<p>EPB2.3.2. Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras de arte expostas neles e goza con elas.</p>	<p>Recoñece as funcións e fins que ten un museo .</p>								
				<p>EPB2.3.3. Coñece algunha profesión do ámbito artístico, interésase polas características do traballo de artistas e artesáns ou artesás, e goza como público coa observación das súas producións.</p>	<p>Mostra interese polas cracións artísticas nos seus diferentes ámbitos.</p>								
J	<p>B2.13. Elaboración de producións plásticas utilizando técnicas</p>	<p>B2.5. Realizar producións plásticas, participando con</p>	<p>CSC</p>	<p>EPB2.5.1. Produce obras plásticas, logo de escoller as técnicas e os</p>	<p>Emprega os materiais, as técnicas e os instrumentos</p>	X		X	X				

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
11 12 13 14 15	J e	B1.4. Indagación sobre o uso artístico dos medios audiovisuais e tecnolóxicos para o traballo con fotografías.	B1.2. Aproximarse á lectura, a análise e a interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo de maneira crítica o significado e a función social, con capacidade para elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	CCEC CCL CD CAA	EPB1.2.1. Analiza de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada imaxes fixas atendendo ao tamaño, ao formato e aos elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz e función).	Expresa opinións sobre as obras artísticas.		X	X	X	X		
		B1.5. Documentación sobre a evolución da fotografía e valoración das posibilidades do formato dixital actual.			EPB1.2.2 Coñece a evolución da fotografía desde o branco e negro á cor, do formato de papel ao dixital, e valora as posibilidades que trae consigo a fotografía	Comprende a evolución que sufriu a fotografía dende a súa aparición ata os nosos días.							
		B1.6. Valoración do cine de animación como ferramenta de aprendizaxe.			EPB1.2.3. Recoñece os temas da fotografía	Elixe diferentes temas para realizar fotografías.							
		B1.7. Secuenciación dunha historia, unha novela e unha canción, con imaxes e textos explicativos.			EPB1.2.4. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando a posteriori a adecuación do encadramento ao propósito inicial.	Realiza unha fotografía dixital e edítala cun programa de fotografía, recortando unha parte ampliándoa.							
		B1.8. Elaboración de carteis aplicando coñecementos plásticos e audiovisuais.			EPB1.2.5. Recoñece o cine de animación como un xénero do cine e comenta o proceso empregado para a creación, a montaxe e a difusión dunha película de animación, realizado tanto coa técnica tradicional como coa técnica actual.	Coñece o proceso para crear unha película de animación.							
		B1.9. Iniciación a sinxelas obras de animación tendo en conta o son, a montaxe, o guión e a realización.			EPB1.2.6. Secuencia unha historia en viñetas nas que incorpora imaxes e textos, seguindo o patrón do cómic.	É quen de debuxar un cómic (banda deseñada)							
		B1.10. Valoración dos medios de comunicación e das novas tecnoloxías da información e da comunicación como instrumentos de coñecemento, produción e satisfacción.			B1.3. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación de xeito responsable para a busca, creación e difusión de imaxes fixas e en movemento.	CSC CAA CD CSC	EPB1.3.1. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar, modificar tamaño, cor, brillo, contraste, ...) que lle serven para a ilustración de textos.	Emprega as novas tecnoloxía para tratamento das imaxes.		X	X	X	X
B1.11. Uso das tecnoloxías da información e da comunicación	EPB1.3.2. Coñece os protocolos de actuacións para a difusión de imaxes	Acata as normas establecidas											

	<p>para coñecer as manifestacións do patrimonio cultural e artístico dos pobos (autores e autoras, obras e documentación).</p> <p>B1.12. Uso intencionado da imaxe como instrumento de comunicación.</p> <p>B1.13. A protección de datos. Dereito á propia imaxe</p>			<p>propias ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa..</p>	<p>para a difusión de imaxes.</p>								
J e	<p>B2.4. Análise das formas de representación de volume.</p> <p>B2.5. Elaboración de obxectos tridimensionais con distintos materiais.</p> <p>B2.6. Comparación entre as formas que adopta a representación do espazo en diferentes áreas ou ámbitos.</p>	<p>B2.2. Representar volumes utilizando recursos como cores, claroscuros, corte, dobra e encartado.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CSC</p>	<p>EPB2.2.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.</p>	<p>Emprega a técnica do claroscuro para dar volume as súas composicións.</p>		X	X	X				
				<p>EPB2.2.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volumes.</p>	<p>Emprega a superposición de planos para dar volume.</p>								
				<p>EPB2.2.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.</p>	<p>Emprega liñas horizontais para expresar sensación de profundidade.</p>								
				<p>EPB2.2.4. Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o encartado e o pegado de pezas de diversas formas, utilizando diversos tipos de materiais.</p>	<p>Crea obxectos tridimensionais con diferentes técnicas e materiais.</p>								
J e	<p>B2.7. Coñecemento e valoración de identificadores artísticos de diferentes culturas. B2.8. Interese por coñecer producións do patrimonio cultural e artístico dos pobos.</p> <p>B2.9. Valoración do patrimonio cultural e artístico para a satisfacción con eles e para a súa conservación.</p> <p>B2.10. Elaboración de documentos relacionados con obras, creadores e creadoras, e manifestacións artísticas.</p>	<p>B2.3. Coñecer as manifestacións artísticas máis significativas que forman parte do patrimonio artístico e cultural, e adquirir unha actitude de respecto e valoración dese patrimonio.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CSC</p>	<p>EPB2.3.1. Recoñece, respecta e valora as manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural e artístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade.</p>	<p>Recoñece, valora e respecta as obras que son Patrimonio da Humanidade.</p>		X	X	X				
				<p>EPB2.3.2. Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras de arte expostas neles e goza con elas.</p>	<p>Recoñece as funcións e fins que ten un museo .</p>								
				<p>EPB2.3.3. Coñece algunha profesión do ámbito artístico, interésase polas características do traballo de artistas e artesáns ou artesás, e goza como público coa observación das súas producións.</p>	<p>Mostra interese polas cracións artísticas nos seus diferentes ámbitos.</p>								
J	<p>B2.13. Elaboración de producións plásticas utilizando técnicas</p>	<p>B2.5. Realizar producións plásticas, participando con</p>	<p>CSC</p>	<p>EPB2.5.1. Produce obras plásticas, logo de escoller as técnicas e os</p>	<p>Emprega os materiais, as técnicas e os instrumentos</p>		X	X	X	X			

e	<p>mixtas, elixindo as técnicas, os instrumentos e os materiais de acordo coas súas características e coa súa finalidade.</p> <p>B2.14. Asunción de responsabilidade no traballo propio (constancia e esixencia progresiva) e no traballo cooperativo (respecto polas achegas e as disposicións das demais persoas).</p> <p>B2.15. Realización individual ou en grupo, con establecemento de momentos de revisión e de reflexión sobre o proceso seguido.</p>	<p>interese e aplicación no traballo individual ou de forma cooperativa, respectando os materiais, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, e apreciando a correcta e precisa realización dos exercicios e das actividades, a orde e a limpeza, o respecto polas normas, as regras e os/as compañeiros/as.</p>	<p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CSC</p>	<p>instrumentos máis axeitados para conseguir unha finalidade determinada.</p> <p>EPB2.5.2. Respecta os materiais, os utensilios e os espazos.</p> <p>EPB2.5.3. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira.</p> <p>EPB 2.5.4. Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada el impa dos exercicios e das actividades.</p>	<p>máis axeitados a cada actividade.</p> <p>Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.</p> <p>Traballa en grupo respectando as achegas dos distintos membros do mesmo.</p> <p>Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.</p>							
	<p>B3.1. Elaboración de composicións plásticas partindo de conceptos xeométricos da realidade do alumnado.</p> <p>B3.2. Uso da cuadrícula para coñecer e comprender o termo de escala.</p> <p>B3.3. Apreciación das posibilidades plásticas e expresivas das estruturas xeométricas.</p> <p>B3.4. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva.</p> <p>B3.5. Uso dos instrumentos básicos do debuxo xeométrico para compor unha creación artística partindo dos polígonos elementais.</p>	<p>B3.1. Identificar conceptos xeométricos na realidade que rodea o alumnado, en relación cos conceptos xeométricos recollidos na área de matemáticas coa súa aplicación gráfica.</p>	<p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CSC</p>	<p>EPB3.1.1. Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízaos nas súas composicións con fins expresivos.</p> <p>EPB3.1.2. Traza rectas paralelas e perpendiculares, usando o escuadro e o cartabón.</p> <p>EPB3.1.3. Utiliza a regra considerando o milímetro como unidade de medida habitual aplicada ao debuxo técnico.</p> <p>EPB3.1.4. Suma e resta segmentos utilizando a regra e o compás.</p> <p>EPB3.1.5. Calcula graficamente a mediatriz dun segmento utilizando a regra e o compás.</p> <p>EPB3.1.6. Traza círculos co compás coñecendo o raio.</p> <p>EPB3.1.7. Divide a circunferencia en dúas, tres, catro e seis partes iguais, utilizando o material propio do debuxo técnico.</p> <p>EPB3.1.8. Aplica a división da</p>	<p>Fai debuxos tendo en conta a horizontalidade e a verticalidade.</p> <p>Debuxa os distintos tipos de liñas empregando a escuadra e o cartabón.</p> <p>Emprega a regra coma instrumento básico do debuxo técnico.</p> <p>Sabe sumar e restar segmentos empregando a regra e o compás.</p> <p>Sabe calcular a mediatriz dun segmento empregando a regra e o compás.</p> <p>Debuxa círculos co compás a partir dun radio coñecido.</p> <p>Emprega o material axeitado para dividir unha circunferencia en partes iguais.</p> <p>Fai debuxos de estrelas e</p>	X	X	X	X			

					circunferencia á construción de estrelas e elementos florais aos que posteriormente lles dá cor.	flores a partir da división da circunferencia.								
					EPB3.1.9. Continúa series con motivos xeométricos (rectas e curvas) utilizando unha cuadrícula propia facilitada cos instrumentos propios do debuxo técnico	É quen de seguir series xeométricas sinxelas.								
	B3.6. Exploración e uso adecuado do material de debuxo técnico, coa finalidade de atopar o máis apropiado para o resultado final.	B3.2. Iniciarase no coñecemento e no manexo dos instrumentos e dos materiais propios do debuxo técnico, e empregalo adecuadamente.	CCEC CAA CMCCT	EPB3.2.1.Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a precisión dos resultados.	Empregas os diferentes instrumentos de debuxo coa técnica axeitada para obter uns resultados satisfactorios.		X	X	X	X				

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	A c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	CCL CAA CSC	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.	X		X		X		
					LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	Expresa con claridade e coherencia vivencias e emocións propias.							
					LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	Mostra interese e respecto polas intervencións dos compañeiros.							
					LCB1.1.4. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación, respectando as normas socio-comunicativas.							
	e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	CCL	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Mostra interese por expresarse oralmente con recursos lingüísticos e non lingüísticos.	X						
	A b c	B1.6. Comprensión de textos orais segundo a súa tipoloxía. Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	CCL CAA	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	Identifica o tema do texto.	X	X	X				
LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.					Extrae as ideas principais.								
LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.					Resume distinguindo a idea principal e as secundarias								
	e	B2.1. Consolidación do sistema de	B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación	CCL	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos	Le textos con precisión, velocidade e fluidez en voz	X	X					

	lecto-escritura. B2.2. Lectura en voz alta de distintos tipos de texto	adecuada.		apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	alta, adaptados á súa idade.									
				LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	Le con precisión todo tipo de palabras.									
e	B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.9. Selección de libros segundo o gusto persoal.	B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSIEE	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	Ten un tempo fixo para ler.	X	X				X			
				LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	Mostra interese polos textos propostos.									
e	B3.5. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, estrutura...). B3.6. Revisión e mellora do texto. B3.7. Realización de ditados.	B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	CCL CD CAA CSIEE	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	Resume con expresión persoal o contido de textos de diferentes ámbitos recollendo as ideas principais.	X	X	X	X					
				LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e normas ortográficas do nivel.	Aplica correctamente os signos de puntuación e as regras de ortografía.									
				LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	Escribe con corrección ao ditado.									
				LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.	Selecciona información empregando estratexias.									
e	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	CCL CAA	LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	Recoñece a estrutura e os tipos de dicionarios en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de palabras	X	X	X						
				LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	Recoñece a acepción correcta dependendo do contexto									
				LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas	Escribe empregando correctamente as normas de ortografía									
D e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala	CCL CCEC	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e	Identifica e valora as características de diferentes		X							

		coñecemento doutros mundos tempos e culturas e como gozo persoal.	como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.		dramáticos.	textos									
		B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.		LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia. LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	Realiza dramatizacións de textos literarios. Memoriza e reproduce textos orais.									
2	e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	CCL	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Mostra interese por expresarse oralmente con recursos lingüísticos e non lingüísticos.	X								
	A b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	CCL CD CAA CSC CSIEE	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Exprésase oralmente con pronuncia e entoación axeitada.	X	X			X	X			
					LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado	Exprésase oralmente empregando elementos básicos e introducindo elementos novos.									
					LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.									
e	B.1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais.	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais	CCL CAA	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Amosa interese e respecto polas intervencións orais. Comprende a información xeral en textos orais.	X	X	X							
E h	B2.3. Comprensión de textos, en voz alta e en silencio, segundo o seu tipoloxía. B2.4. Audición de diferentes tipos de textos.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	CCL CAA	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	Comprende o sentido global dun texto oral identificando a idea principal e a secundaria.	X	X	X							

				LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Comprende diferentes tipos de textos dependendo á forma da mensaxe.									
e	<p>B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal e puntuación.</p> <p>B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación, parénteses, etc). Acentuación.</p> <p>B3.4. Orde e presentación.</p>	B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación.	CCL CCA CSIEE	<p>LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes...</p> <p>LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p> <p>LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.</p>	<p>Escribe textos, en diferentes ámbitos e empregando distintos soportes. social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos.</p> <p>Escribe textos usando o rexistro adecuado e presentado as ideas con claridade e con corrección gramatical e ortográfica.</p> <p>Escribe textos de forma creativa adecuando a linguaxe ás características do xénero.</p>		X	X						
E i h	<p>B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións).</p> <p>B4.8. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. B4.9. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos.</p> <p>B4.10. Utilización adecuada dos signos de puntuación.</p> <p>B4.11. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación</p>	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a Comp. oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	CCL CAA	<p>LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de produción.</p> <p>LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.</p> <p>LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.</p> <p>LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.</p> <p>LCB4.4.5. Aplica as normas do uso</p>	<p>Identifica as características que definen ás diferentes clases de palabras.</p> <p>Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número.</p> <p>Clasifica as palabras e aplica correctamente as normas de acentuación</p> <p>Escribe empregando correctamente os signos de puntuación</p> <p>Aplica as normas do uso da til</p>	X	X	X						

		reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.			da til.											
					LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	Escribe cunha sintaxe adecuada										
3	A c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	CCL CAA CSC	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.	X	X	X	X						
					LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	Expresa con claridade e coherencia vivencias e emocións propias.										
					LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	Mostra interese e respecto polas intervencións dos compañeiros.										
					LCB1.1.4. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación, respectando as normas socio-comunicativas.										
	A b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	CCL CD CAA CSC CSIEE	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Exprésase oralmente con pronuncia e entoación axeitada.	X		X			X	X			
					LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado	Exprésase oralmente empregando elementos básicos e introducindo elementos novos.										
					LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.										

A b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal	B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.	CCL CAA CSC CSIEE	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	Participa e emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender.	X	X		X				
e	B2.5. Lectura, en silencio, e comprensión de distintos tipos de texto.	B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	CCL	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Le en silencio coa velocidade adecuada.	X	X						
				LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	Resume textos das lecturas silenciosas.								
B e i	B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe.	B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	CCL CD CAA	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Emprega para realizar traballos diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático.	X	X	X	X	X			
				LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	Localiza na biblioteca con autonomía un libro.								
				LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	Mostra autonomía e gusto pola lectura de diversos xéneros literarios.								
e	B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación e parénteses). Acentuación.	B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.	CCL CAA	LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	Utiliza o dicionario no proceso de escritura.		X	X					
e	B4.4. Vocabulario: sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. Siglas e	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	CCL	LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas.	Identifica e utiliza as palabras dependendo da súa relación semántica	X	X						
				LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Identifica e clasifica nun texto os diferentes tipos de palabras								
				LCB4.2.5. Identifica as oracións	Identifica na oración simple o								

		abreviaturas. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, su xeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais (de orde, contraste e explicación) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) coma léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos).			como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.	suxeito e predicado										
4	e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	CCL	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Mostra interese por expresarse oralmente con recursos lingüísticos e non lingüísticos.	X									
	e	B.1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais.	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais	CCL CAA	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Amosa interese e respecto polas intervencións orais. Comprende a información xeral en textos orais.	X	X	X							
	e	B1.5. Valoración dos contidos transmitidos polo texto. Dedución das palabras polo contexto. Ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	CCL	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. LCB1.5.2. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	Utiliza vocabulario axeitado a súa idade. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafema.	X	X								
	B e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	Reproduce de memoria e creativa textos literarios ou non literarios.		X								
	e	B2.6. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.	B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	CCL CAA	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	Capta o propósito de diferentes tipoloxías textuais.	X	X	X							

					LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	Realiza resumos e identifica os elementos dos textos lidos.									
					LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	Recoñece algúns elementos de cohesión nun texto.									
					LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	Elabora esquemas a partir de textos expositivos.									
	e	B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal, puntuación.	B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	CCL CAA	LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	Mostra interese por escribir con corrección e de forma autónoma		X	X						
	E i	B4.12. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	CCL CAA CD	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Utiliza distintos programas educativos dixitais	X	X	X	X					
	D e	B5.2. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. B5.3. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.4. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.5. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros literarios.	CCL CAA CCEC	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios.	Realiza lecturas guiadas de textos variados Recoñece o significado de diferentes recursos literarios	X	X	X						
5	A e d	B1.9. Identificación da finalidade comunicativa de textos de diferentes tipoloxías: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos) Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL CD CAA CSC CSIEE	LCB1.8.1. Segue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	Realiza actividades seguindo instrucións. Responde de forma correcta e crítica a preguntas de comprensión literal. Emprega a información recollida en outras situacións de aprendizaxe.	X	X	X	X					

B e	B1.10. Expresión e produción de textos orais segundo a súa tipoloxía: narrativos, descritivos, argumentativos, expositivos, instrutivos, informativos e persuasivos.	B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	CCL CAA CSIEE	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Expresase de forma coherente axustándose á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa.	X						
				LCB1.9.2. Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas.	Responde a preguntas despois de escoitar un texto.							
				LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	Organiza e planifica o discurso segundo á situación de comunicación.							
e	B2.7. Comprensión de textos segundo a súa tipoloxía.	B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	CCL CAA CMCT	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	Recoñece o valor do título e as ilustracións.	X	X		X			X
				LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	Destaca as palabras claves dun texto.							
				LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	Comprende textos axudándose de coñecementos previos.							
				LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	Formula hipóteses.							
				LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	Interpreta a información dos gráficos e relaciónaa coa dos textos.							
e	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	CCL CAA	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	Escribe de forma non sexista expresando a súa opinión, reflexións e valoracións.		X	X				
A e d	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	CCL CD CAA CSIEE	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	Elabora gráficas organizando os datos procedentes de diferentes textos.	X	X	X	X			
				LCB3.4.2. Presenta un informe de	Presenta en soporte papel e							

				CCEC	forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	informático, un informe de forma ordenada e clara.									
					LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Elabora seguindo un guión informes de carácter científico, xeográfico ou histórico.									
D e i o	B4.13. As variedades da lingua. B4.14. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	B4.6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	CCL CSC	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Valora a variedade lingüística	X	X								
				LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	Recoñece e identifica algunhas das características das linguas oficiais en España										
D e	B5.5. Identificación de recursos literarios	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	CCL CCEC	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	X	X								
D e i	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	CCL CAA CSIEE CCEC	LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	Escrebe textos literarios seguindo unhas pautas e empregando distintos recursos lingüísticos	X	X	X							
B e o	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Aprecia a literatura en calquera lingua especialmente o galego.	X	X				X				

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais							
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
6	A c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	CCL CAA CSC	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.	X		X			X		
					LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	Expresa con claridade e coherencia vivencias e emocións propias.								
					LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	Mostra interese e respecto polas intervencións dos compañeiros.								
					LCB1.1.4. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación, respectando as normas socio-comunicativas.								
	e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	CCL	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Mostra interese por expresarse oralmente con recursos lingüísticos e non lingüísticos.	X							
	A b c	B1.6. Comprensión de textos orais segundo a súa tipoloxía. Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	CCL CAA	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	Identifica o tema do texto.	X	X	X					
LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.					Extrae as ideas principais.									
LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.					Resume distinguindo a idea principal e as secundarias									
	e	B2.1. Consolidación do sistema de lecto-escritura.	B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación	CCL	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos	Le textos con precisión, velocidade e fluidez en voz	X	X						

	B2.2. Lectura en voz alta de distintos tipos de texto	adecuada.		apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	alta, adaptados á súa idade.									
				LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	Le con precisión todo tipo de palabras.									
e	B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.9. Selección de libros segundo o gusto persoal.	B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSIEE	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	Ten un tempo fixo para ler.	X	X			X				
				LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	Mostra interese polos textos propostos.									
e	B3.5. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, estrutura...). B3.6. Revisión e mellora do texto. B3.7. Realización de ditados.	B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	CCL CD CAA CSIEE	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	Resume con expresión persoal o contido de textos de diferentes ámbitos recollendo as ideas principais.	X	X	X	X					
				LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e normas ortográficas do nivel.	Aplica correctamente os signos de puntuación e as regras de ortografía.									
				LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	Escribe con corrección ao ditado.									
				LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.	Selecciona información empregando estratexias.									
e	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	CCL CAA	LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	Recoñece a estrutura e os tipos de dicionarios en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de palabras	X	X	X						
				LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	Recoñece a acepción correcta dependendo do contexto									
				LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas	Escribe empregando correctamente as normas de ortografía									
D e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala	CCL CCEC	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e	Identifica e valora as características de diferentes		X							

		coñecemento doutros mundos tempos e culturas e como gozo persoal.	como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.		dramáticos.	textos									
		B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.		LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia. LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	Realiza dramatizacións de textos literarios. Memoriza e reproduce textos orais.									
7	e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	CCL	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Mostra interese por expresarse oralmente con recursos lingüísticos e non lingüísticos.	X								
	A b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	CCL CD CAA CSC CSIEE	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Exprésase oralmente con pronuncia e entoación axeitada.	X		X				X	X	
					LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado	Exprésase oralmente empregando elementos básicos e introducindo elementos novos.									
					LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.									
e	B.1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais.	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais	CCL CAA	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Amosa interese e respecto polas intervencións orais. Comprende a información xeral en textos orais.	X	X	X							
E h	B2.3. Comprensión de textos, en voz alta e en silencio, segundo o seu tipoloxía. B2.4. Audición de diferentes tipos de textos.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	CCL CAA	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	Comprende o sentido global dun texto oral identificando a idea principal e a secundaria.	X	X	X							

				LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Comprende diferentes tipos de textos dependendo á forma da mensaxe.									
e	<p>B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal e puntuación.</p> <p>B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación, parénteses, etc). Acentuación.</p> <p>B3.4. Orde e presentación.</p>	B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación.	CCL CCA CSIEE	<p>LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes...</p> <p>LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p> <p>LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.</p>	<p>Escribe textos, en diferentes ámbitos e empregando distintos soportes. social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos.</p> <p>Escribe textos usando o rexistro adecuado e presentado as ideas con claridade e con corrección gramatical e ortográfica.</p> <p>Escribe textos de forma creativa adecuando a linguaxe ás características do xénero.</p>		X	X						
E i h	<p>B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións).</p> <p>B4.8. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. B4.9. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos.</p> <p>B4.10. Utilización adecuada dos signos de puntuación.</p> <p>B4.11. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación</p>	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a Comp. oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	CCL CAA	<p>LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de produción.</p> <p>LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.</p> <p>LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.</p> <p>LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.</p> <p>LCB4.4.5. Aplica as normas do uso</p>	<p>Identifica as características que definen ás diferentes clases de palabras.</p> <p>Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número.</p> <p>Clasifica as palabras e aplica correctamente as normas de acentuación</p> <p>Escribe empregando correctamente os signos de puntuación</p> <p>Aplica as normas do uso da til</p>	X	X	X						

		reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.			da til.											
					LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	Escribe cunha sintaxe adecuada										
8	A c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	CCL CAA CSC	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.	X	X	X	X						
					LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	Expresa con claridade e coherencia vivencias e emocións propias.										
					LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	Mostra interese e respecto polas intervencións dos compañeiros.										
					LCB1.1.4. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación, respectando as normas socio-comunicativas.										
	A b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	CCL CD CAA CSC CSIEE	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Exprésase oralmente con pronuncia e entoación axeitada.	X		X			X	X			
					LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado	Exprésase oralmente empregando elementos básicos e introducindo elementos novos.										
					LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.										

A b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal	B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.	CCL CAA CSC CSIEE	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	Participa e emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender.	X	X		X				
e	B2.5. Lectura, en silencio, e comprensión de distintos tipos de texto.	B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	CCL	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Le en silencio coa velocidade adecuada.	X	X						
				LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	Resume textos das lecturas silenciosas.								
B e i	B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe.	B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	CCL CD CAA	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Emprega para realizar traballos diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático.	X	X	X	X	X			
				LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	Localiza na biblioteca con autonomía un libro.								
				LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	Mostra autonomía e gusto pola lectura de diversos xéneros literarios.								
e	B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación e parénteses). Acentuación.	B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.	CCL CAA	LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	Utiliza o dicionario no proceso de escritura.		X	X					
e	B4.4. Vocabulario: sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. Siglas e	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	CCL	LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas.	Identifica e utiliza as palabras dependendo da súa relación semántica	X	X						
				LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Identifica e clasifica nun texto os diferentes tipos de palabras								
				LCB4.2.5. Identifica as oracións	Identifica na oración simple o								

		<p>abreviaturas.</p> <p>B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, su xeito e predicado.</p> <p>B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais (de orde, contraste e explicación) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) coma léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos).</p>			<p>como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.</p>	<p>suxeito e predicado</p>										
9	e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	CCL	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Mostra interese por expresarse oralmente con recursos lingüísticos e non lingüísticos.	X									
	e	B.1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais.	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais	CCL CAA	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Amosa interese e respecto polas intervencións orais. Comprende a información xeral en textos orais.	X	X	X							
	e	B1.5. Valoración dos contidos transmitidos polo texto. Dedución das palabras polo contexto. Ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	CCL	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. LCB1.5.2. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	Utiliza vocabulario axeitado a súa idade. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafema.	X	X								
	B e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	Reproduce de memoria e creativa textos literarios ou non literarios.		X								
	e	B2.6. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.	B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	CCL CAA	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	Capta o propósito de diferentes tipoloxías textuais.	X	X	X							

				LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	Realiza resumos e identifica os elementos dos textos lidos.									
				LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	Recoñece algúns elementos de cohesión nun texto.									
				LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	Elabora esquemas a partir de textos expositivos.									
	e	B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal, puntuación.	B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	CCL CAA	LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	Mostra interese por escribir con corrección e de forma autónoma		X	X					
	E i	B4.12. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	CCL CAA CD	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Utiliza distintos programas educativos dixitais	X	X	X	X				
	D e	B5.2. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. B5.3. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.4. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.5. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros literarios.	CCL CAA CCEC	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios.	Realiza lecturas guiadas de textos variados Recoñece o significado de diferentes recursos literarios	X	X	X					
10	A e d	B1.9. Identificación da finalidade comunicativa de textos de diferentes tipoloxías: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos) Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL CD CAA CSC CSIEE	LCB1.8.1. Segue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	Realiza actividades seguindo instrucións. Responde de forma correcta e crítica a preguntas de comprensión literal. Emprega a información recollida en outras situacións de aprendizaxe.	X	X	X	X				

B e	B1.10. Expresión e produción de textos orais segundo a súa tipoloxía: narrativos, descritivos, argumentativos, expositivos, instrutivos, informativos e persuasivos.	B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	CCL CAA CSIEE	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Expresase de forma coherente axustándose á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa.	X						
				LCB1.9.2. Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas.	Responde a preguntas despois de escoitar un texto.							
				LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	Organiza e planifica o discurso segundo á situación de comunicación.							
e	B2.7. Comprensión de textos segundo a súa tipoloxía.	B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	CCL CAA CMCT	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	Recoñece o valor do título e as ilustracións.	X	X		X			X
				LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	Destaca as palabras claves dun texto.							
				LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	Comprende textos axudándose de coñecementos previos.							
				LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	Formula hipóteses.							
				LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	Interpreta a información dos gráficos e relaciónaa coa dos textos.							
e	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	CCL CAA	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	Escribe de forma non sexista expresando a súa opinión, reflexións e valoracións.		X	X				
A e d	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	CCL CD CAA CSIEE	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	Elabora gráficas organizando os datos procedentes de diferentes textos.	X	X	X	X			
				LCB3.4.2. Presenta un informe de	Presenta en soporte papel e							

				CCEC	forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	informático, un informe de forma ordenada e clara.									
					LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Elabora seguindo un guión informes de carácter científico, xeográfico ou histórico.									
D e i o	B4.13. As variedades da lingua. B4.14. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	B4.6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	CCL CSC	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Valora a variedade lingüística	X	X								
				LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	Recoñece e identifica algunhas das características das linguas oficiais en España										
D e	B5.5. Identificación de recursos literarios	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	CCL CCEC	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	X	X								
D e i	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	CCL CAA CSIEE CCEC	LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	Escribe textos literarios seguindo unhas pautas e empregando distintos recursos lingüísticos	X	X	X							
B e o	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Aprecia a literatura en calquera lingua especialmente o galego.	X	X			X					

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais							
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
11	A c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	CCL CAA CSC	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.	X		X			X		
					LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	Expresa con claridade e coherencia vivencias e emocións propias.								
					LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	Mostra interese e respecto polas intervencións dos compañeiros.								
					LCB1.1.4. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación, respectando as normas socio-comunicativas.								
	e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	CCL	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Mostra interese por expresarse oralmente con recursos lingüísticos e non lingüísticos.	X							
	A b c	B1.6. Comprensión de textos orais segundo a súa tipoloxía. Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	CCL CAA	LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	Identifica o tema do texto.	X	X	X					
LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.					Extrae as ideas principais.									
LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.					Resume distinguindo a idea principal e as secundarias									
	e	B2.1. Consolidación do sistema de lecto-escritura.	B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación	CCL	LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos	Le textos con precisión, velocidade e fluidez en voz	X	X						

	B2.2. Lectura en voz alta de distintos tipos de texto	adecuada.		apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	alta, adaptados á súa idade.										
				LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	Le con precisión todo tipo de palabras.										
e	B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.9. Selección de libros segundo o gusto persoal.	B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	CCL CAA CSIEE	LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	Ten un tempo fixo para ler.	X	X				X				
				LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	Mostra interese polos textos propostos.										
e	B3.5. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, estrutura...). B3.6. Revisión e mellora do texto. B3.7. Realización de ditados.	B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	CCL CD CAA CSIEE	LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	Resume con expresión persoal o contido de textos de diferentes ámbitos recollendo as ideas principais.	X	X	X	X						
				LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e normas ortográficas do nivel.	Aplica correctamente os signos de puntuación e as regras de ortografía.										
				LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	Escribe con corrección ao ditado.										
				LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.	Selecciona información empregando estratexias.										
e	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	CCL CAA	LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	Recoñece a estrutura e os tipos de dicionarios en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de palabras	X	X	X							
				LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	Recoñece a acepción correcta dependendo do contexto										
				LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas	Escribe empregando correctamente as normas de ortografía										
D e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala	CCL CCEC	LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e	Identifica e valora as características de diferentes		X								

		coñecemento doutros mundos tempos e culturas e como gozo persoal.	como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.		dramáticos.	textos										
		B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral.		LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia. LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	Realiza dramatizacións de textos literarios. Memoriza e reproduce textos orais.										
12	e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	CCL	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Mostra interese por expresarse oralmente con recursos lingüísticos e non lingüísticos.	X									
	A b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	CCL CD CAA CSC CSIEE	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Exprésase oralmente con pronuncia e entoación axeitada.	X	X			X	X				
					LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado	Exprésase oralmente empregando elementos básicos e introducindo elementos novos.										
					LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.										
e	B.1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais.	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais	CCL CAA	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Amosa interese e respecto polas intervencións orais. Comprende a información xeral en textos orais.	X	X	X								
E h	B2.3. Comprensión de textos, en voz alta e en silencio, segundo o seu tipoloxía. B2.4. Audición de diferentes tipos de textos.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	CCL CAA	LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	Comprende o sentido global dun texto oral identificando a idea principal e a secundaria.	X	X	X								

				LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Comprende diferentes tipos de textos dependendo á forma da mensaxe.								
e	<p>B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal e puntuación.</p> <p>B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación, parénteses, etc). Acentuación.</p> <p>B3.4. Orde e presentación.</p>	B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación.	CCL CCA CSIEE	<p>LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes...</p> <p>LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p> <p>LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.</p>	<p>Escribe textos, en diferentes ámbitos e empregando distintos soportes. social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos.</p> <p>Escribe textos usando o rexistro adecuado e presentado as ideas con claridade e con corrección gramatical e ortográfica.</p> <p>Escribe textos de forma creativa adecuando a linguaxe ás características do xénero.</p>		X	X					
E i h	<p>B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións).</p> <p>B4.8. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. B4.9. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos.</p> <p>B4.10. Utilización adecuada dos signos de puntuación.</p> <p>B4.11. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación</p>	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a Comp. oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	CCL CAA	<p>LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de produción.</p> <p>LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.</p> <p>LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.</p> <p>LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.</p> <p>LCB4.4.5. Aplica as normas do uso</p>	<p>Identifica as características que definen ás diferentes clases de palabras.</p> <p>Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número.</p> <p>Clasifica as palabras e aplica correctamente as normas de acentuación</p> <p>Escribe empregando correctamente os signos de puntuación</p> <p>Aplica as normas do uso da til</p>	X	X	X					

		reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.			da til.												
					LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	Escribe cunha sintaxe adecuada											
13	A c e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	CCL CAA CSC	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.	X	X	X	X							
					LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	Expresa con claridade e coherencia vivencias e emocións propias.											
					LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	Mostra interese e respecto polas intervencións dos compañeiros.											
					LCB1.1.4. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación, respectando as normas socio-comunicativas.											
	A b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente.	CCL CD CAA CSC CSIEE	LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Exprésase oralmente con pronuncia e entoación axeitada.	X		X				X	X			
					LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado	Exprésase oralmente empregando elementos básicos e introducindo elementos novos.											
					LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.											

A b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal	B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade.	CCL CAA CSC CSIEE	LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	Participa e emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender.	X	X		X				
e	B2.5. Lectura, en silencio, e comprensión de distintos tipos de texto.	B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	CCL	LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Le en silencio coa velocidade adecuada.	X	X						
				LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	Resume textos das lecturas silenciosas.								
B e i	B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe.	B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	CCL CD CAA	LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Emprega para realizar traballos diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático.	X	X	X	X	X			
				LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	Localiza na biblioteca con autonomía un libro.								
				LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	Mostra autonomía e gusto pola lectura de diversos xéneros literarios.								
e	B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación e parénteses). Acentuación.	B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.	CCL CAA	LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	Utiliza o dicionario no proceso de escritura.		X	X					
e	B4.4. Vocabulario: sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. Siglas e	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	CCL	LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas.	Identifica e utiliza as palabras dependendo da súa relación semántica	X	X						
				LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Identifica e clasifica nun texto os diferentes tipos de palabras								
				LCB4.2.5. Identifica as oracións	Identifica na oración simple o								

		abreviaturas. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, su xeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais (de orde, contraste e explicación) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) coma léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos).			como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.	suxeito e predicado									
14	e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais.	CCL	LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Mostra interese por expresarse oralmente con recursos lingüísticos e non lingüísticos.	X								
	e	B.1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais.	B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais	CCL CAA	LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Amosa interese e respecto polas intervencións orais. Comprende a información xeral en textos orais.	X	X	X						
	e	B1.5. Valoración dos contidos transmitidos polo texto. Dedución das palabras polo contexto. Ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	CCL	LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. LCB1.5.2. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	Utiliza vocabulario axeitado a súa idade. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafema.	X	X							
	B e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	CCL CAA CCEC	LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	Reproduce de memoria e creativa textos literarios ou non literarios.		X							
	e	B2.6. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.	B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos.	CCL CAA	LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	Capta o propósito de diferentes tipoloxías textuais.	X	X	X						

				LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	Realiza resumos e identifica os elementos dos textos lidos.									
				LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	Recoñece algúns elementos de cohesión nun texto.									
				LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	Elabora esquemas a partir de textos expositivos.									
	e	B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal, puntuación.	B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	CCL CAA	LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	Mostra interese por escribir con corrección e de forma autónoma		X	X					
	E i	B4.12. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	CCL CAA CD	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Utiliza distintos programas educativos dixitais	X	X	X	X				
	D e	B5.2. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. B5.3. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.4. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.5. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros literarios.	CCL CAA CCEC	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios.	Realiza lecturas guiadas de textos variados Recoñece o significado de diferentes recursos literarios	X	X	X					
15	A e d	B1.9. Identificación da finalidade comunicativa de textos de diferentes tipoloxías: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos) Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas.	B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL CD CAA CSC CSIEE	LCB1.8.1. Segue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	Realiza actividades seguindo instrucións. Responde de forma correcta e crítica a preguntas de comprensión literal. Emprega a información recollida en outras situacións de aprendizaxe.	X	X	X	X				

B e	B1.10. Expresión e produción de textos orais segundo a súa tipoloxía: narrativos, descritivos, argumentativos, expositivos, instrutivos, informativos e persuasivos.	B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	CCL CAA CSIEE	LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Expresase de forma coherente axustándose á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa.	X						
				LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	Responde a preguntas despois de escoitar un texto.							
				LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	Organiza e planifica o discurso segundo á situación de comunicación.							
e	B2.7. Comprensión de textos segundo a súa tipoloxía.	B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	CCL CAA CMCT	LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	Recoñece o valor do título e as ilustracións.	X	X		X			X
				LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	Destaca as palabras claves dun texto.							
				LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	Comprende textos axudándose de coñecementos previos.							
				LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	Formula hipóteses.							
				LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	Interpreta a información dos gráficos e relaciónaa coa dos textos.							
e	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	CCL CAA	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	Escrebe de forma non sexista expresando a súa opinión, reflexións e valoracións.		X	X				
A e d	B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	CCL CD CAA CSIEE	LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	Elabora gráficas organizando os datos procedentes de diferentes textos.	X	X	X	X			
				LCB3.4.2. Presenta un informe de	Presenta en soporte papel e							

				CCEC	forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	informático, un informe de forma ordenada e clara.									
					LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Elabora seguindo un guión informes de carácter científico, xeográfico ou histórico.									
D e i o	B4.13. As variedades da lingua. B4.14. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	B4.6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	CCL CSC	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Valora a variedade lingüística	X	X								
				LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	Recoñece e identifica algunhas das características das linguas oficiais en España										
D e	B5.5. Identificación de recursos literarios	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	CCL CCEC	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	X	X								
D e i	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	CCL CAA CSIEE CCEC	LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	Escribe textos literarios seguindo unhas pautas e empregando distintos recursos lingüísticos	X	X	X							
B e o	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Aprecia a literatura en calquera lingua especialmente o galego.	X	X				X				

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	a e	B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranca, da ironía e de dobres sentidos, recoñecendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega	CCL CCEC	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	Comprende o sentido da retranca e a ironía.	X	X	X				
					LGB1.3.2. Recoñece a re tranca como un trazo característico da lingua galega.	Recoñece o sentido da retranca na lingua galega.							
	b e i o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Intervén adecuadamente nas conversas da aula.	X	X	X	X			
			LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	Extrae as ideas principais dunha exposición da clase.									
			LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Elabora exposicións orais de xeito coherente.									
			LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Colabora e participa no traballo en grupo.									
			LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Axusta a produción ao grao de formalidade da comunicación.									
a b d e	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e	CCL CAA CSC CSIEE	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación.	X	X	X	X				
				LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e	Extrae a idea principal e secundarias dun texto.								

	<p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p>	dobres sentidos.		<p>argumentativo).</p> <p>LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión</p> <p>LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.</p> <p>LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.</p> <p>LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p>	<p>Selecciona información dun texto deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto .</p> <p>Recoñece a estrutura dun texto e os mecanismos de cohesión.</p> <p>Recoñece o punto de vista do autor ou autora.</p> <p>Utiliza o dicionario para ampliar léxico e resolver dúbidas.</p> <p>Realiza unha lectura rápida, selectiva.</p>								
e d	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.	CCL CAA CD CSIEE CMCT	LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións.	X	X		X				
b e	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CD CSIEE CMCT	<p>LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.</p> <p>LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.</p> <p>LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.</p> <p>LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.</p> <p>LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto</p>	<p>Realiza borradores de texto estruturando a información.</p> <p>Redacta textos coherentes con axuda.</p> <p>Utiliza os signos de puntuación.</p> <p>Aplica as normas de ortografía básicas.</p> <p>Revisa e corrixe o texto se é</p>	X	X		X	X			

				cando é preciso.	preciso.									
				LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	Ten iniciativa polo emprego do dicionario.									
a b e	B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e anecesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.	B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC	LGB4.2.1. Aplica correcta mente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Utiliza as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica.		X				X			
A d e o m	B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC	LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega. LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Coñece as características relevantes da lingua galega. Recoñece e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	X					X	X		
b e d	B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	CCL CCEC CAA	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	Reproduce textos sinxelos procedentes da literatura popular oral galega. Valora os textos da literatura galega.		X	X	X					
2	b d e i	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos, distinguindo información de opinión, e elaboración dun resumo.	CCL CAA CSC	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	Extrae a idea principal e secundarias dunha mensaxe oral e elaborando un resumo. Interpreta un texto oral.	X	X	X						
	a	B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como	CCL	LGB1.2.1. Identifica en documentos	Recoñece en documentos audiovisuais a información	X	X	X	X	X				

	c e	instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e a experiencias doutras persoas. B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, comparar e relacionar con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.	documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CD CAA CSIEE	audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. Obtén información empregando documentos audiovisuais.										
	b e	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	CCL CSIEE CAA	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto.	X	X	X							
	a b	B2.6. Uso das estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	CCL CAA CSIEE	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Recoñece as palabras clave dun enunciado.	X	X	X							
					LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	A través do título e as ilustracións deduce o título e o contido dun texto.										
a b d e	B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	Expresa ideas, sentimentos, emocións nos nos seus textos.	X	X		X	X						
				LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	Escribe textos creativos con certa riqueza léxica.											
				LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	Valora a creatividade da linguaxe.											
b d e	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	CCL CAA	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, adxectivo.	Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua.	X	X	X								
				LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Separa as sílabas dunha palabra e diferencia a sílaba tónica da átona.											
				LGB4.1.4. Identifica e clasifica os	Identifica e clasifica os											

		de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.			diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	diferentes tipos de enunciado.									
	a b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en lectura silenciosa textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes. Le en voz alta textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.	X		X	X					
3	o	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas, contacto visual).	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	CCL CSC	LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	Escoita as intervencións dos demais sen interromper. Respecta as opinións dos que falan.	X				X	x			
	a d e o	B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entre vistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	CCL CSC CCEC CAA	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	Pide e espera as quendas de palabra. Respecta as opinións dos participantes e valora a lingua galega en calquera situación comunicativa. Mostra unha postura axeitada, mirando para o seu interlocutor. Pronuncia correctamente. Participa activamente nunha conversa.		X	X		X	X	X	X	X

b e i j o	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	CCL CAA CD CSIEE	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	Obtén información utilizando as Tics.	X	X	X	X			
				LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	Emprega as Tics para organizar a información.							
				LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Usa dicionarios dixitais							
a b d e	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Utilización das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abonda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Utiliza a biblioteca de aula como fonte de recursos textuais.	X	X			X		
				LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.	Coñece e respecta as normas da biblioteca do centro.							
				LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	Busca información en bibliotecas virtuais.							
a b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	CCL CSC	LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	Obtén, organiza e comunica información a través de textos do ámbito académico.	X	X					
b d	B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.5. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.6. Observación da inserción e coordinación de oracións como procedementos propios da explicación, tanto na escritura	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	CCL CSC CCEC	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	Usa correctamente os signos de puntuación.	X	X					
				LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	As súas producións teñen unha sintaxe adecuada.							
				LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Coñece e coloca correctamente na oración o pronome átono.							

		como na expresión oral.											
	b d e	B4.15. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega.	CCL CCEC CAA CSIEE	LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Recoñece as diferencias entre as linguas que está a aprender. Identifica e aprende sen problemas todas as linguas que coñece.	X		X		X		
	e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	CCL CSC CCEC	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	Escribe relatos e poemas sinxelos.	X	X					
4	a b e	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións.	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	CCL CD CAA CSIEE CSC	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. LGB1.7.2. Elaborar un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Planifica e elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. Constrúe un discurso con coherencia usando nexos básicos. Emprega un rexistro adecuado a cada contexto. Elabora un discurso oral con boa entoación e fluidez.		X	X		X	X	
	b d e	B1.9. Producción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación ou participación para ofrecer e compartir información e opinión.	B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	CAA CSC CCL	LGB1.8.1. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	Constrúe textos propios dos medios de comunicación		X	X		X		
	B d e	B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (acenos, miradas, posturas corporais).	B1.9. Reforza a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	CCL CAA CSC	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	Utiliza a expresividade corporal, para reforzar as súas producións orais.		X			X	X	

			CCEC										
a d e o	B1.13. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	Usa unha linguaxe non sexista.	X				X	X	X	
				LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.								
b e	B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	CCL CSC CAA CSIEE	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	Selecciona textos do seu interese.	X	X			X			
				LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.								
a b e	B2.16. Análise de textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	B2.12. Analizar textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	CCL CSC CCEC	LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	Recoñece as diferenzas lingüísticas da lingua galega	X	X					X	
				LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	Valora a variedade interna da lingua galega.								
b e	B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia.	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CSC CAA CSIEE	LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Emprega a lectura para pensar e aprender.	X	X			X			
b e h	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros.	B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	CCL CSC CCEC CAA	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...	Redacta textos en diferentes soportes relacionados con situacións cotiás.	X	X	X	X				
				LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.	Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación.								
				LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	Elabora diferentes textos narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos.								
				LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	Escribe textos coherentes e cohesivos.								

					LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Resume o contido de textos de diferentes ámbitos.									
B e	B4.7. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...), así como doutros elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	CCL CAA	LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	Utiliza conectores básicos entre oracións.	X									
				LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixes, elipse, sinónimos...	Recoñece de terminados procesos de cohesión nos textos										
A d e o m	B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC	LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Coñece as características relevantes da lingua galega.	X					X	X			
				LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Recoñece e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.										
B e d	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	CCL CAA CSC	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	É quen de identificar os diferentes xéneros literarios.	X	X	X							
				LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.										
				LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.										
5 o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Intervén adecuadamente nas conversas da aula.	X	X	X			X	X			
				LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	Extrae as ideas principais dunha exposición da clase.										
				LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Elabora exposicións orais de xeito coherente.										
				LGB1.4.4. Participa activamente no	Colabora e participa no										

				traballo en grupo, así como nos debates.	traballo en grupo.								
				LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Axusta a produción ao grao de formalidade da comunicación.								
a d e o	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	CCL CAA CSIE	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	Realiza tarefas en grupo amosando colaboración e respecto.		X				X	X	
b e i o	B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	CCL CAA CCEC CSIEE	LGB1.11.1. interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Exprésase con pronunciación e entoación adecuada.	X	X				X		
b e	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	CCL CAA CSC	LGB2.9.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Mostra interese polo coidado dos libros.		X				X	X	
e d	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos. B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas. B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa,	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.	CCL CAA CSC CSIEE	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo). LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.	Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación. Extrae a idea principal e secundarias dun texto. Selecciona información dun texto deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto . Recoñece a estrutura dun texto e os mecanismos de cohesión. Recoñece o punto de vista do autor ou autora.	X	X	X	X				

	programas, fragmentos literarios).												
A b d e i	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CD CSIEE CMCT	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	Realiza borradores de texto estruturando a información.	X	X	X	X	X			
				LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	Redacta textos coherentes con axuda.								
				LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	Utiliza os signos de puntuación.								
				LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	Aplica as normas de ortografía básicas.								
				LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	Revisa e corrixe o texto se é preciso.								
				LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	Ten iniciativa polo emprego do dicionario.								
A b e i	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de Obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CAA CD	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	Amosa interese por presentar correctamente en diferentes soporte os traballos escritos.		X			X			X
				LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Valora a lingua escrita.								
B d e i	B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	CCL CAA	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	Busca autónomamente no dicionario e selecciona a acepción apropiada.	X	X	X					
				LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.								

	A b d e	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL CAA CD CSIEE	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal	Valora a literatura como fonte de aprendizaxe e gozo persoal.	X	X					
	a b o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	CCL CAA CD CSIEE	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Amosa interese e respecto polas imaxes, símbolos e mitos sinxelos da nosa lingua e doutras culturas.	X	X					
					LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Manifesta interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos de outras culturas							

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
6	a e	B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranca, da ironía e de dobres sentidos, recoñecendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega	CCL CCEC	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	Comprende o sentido da retranca e a ironía.	X	X	X				
					LGB1.3.2. Recoñece a re tranca como un trazo característico da lingua galega.	Recoñece o sentido da retranca na lingua galega.							
	b e i o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Intervén adecuadamente nas conversas da aula.	X	X	X	X			
			LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	Extrae as ideas principais dunha exposición da clase.									
			LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Elabora exposicións orais de xeito coherente.									
			LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Colabora e participa no traballo en grupo.									
			LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Axusta a produción ao grao de formalidade da comunicación.									
a b d e	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e	CCL CAA CSC CSIEE	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación.	X	X	X	X				
				LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e	Extrae a idea principal e secundarias dun texto.								

	<p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p>	dobres sentidos.		<p>argumentativo).</p> <p>LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión</p> <p>LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.</p> <p>LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.</p> <p>LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p>	<p>Selecciona información dun texto deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto .</p> <p>Recoñece a estrutura dun texto e os mecanismos de cohesión.</p> <p>Recoñece o punto de vista do autor ou autora.</p> <p>Utiliza o dicionario para ampliar léxico e resolver dúbidas.</p> <p>Realiza unha lectura rápida, selectiva.</p>									
e d	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.	CCL CAA CD CSIEE CMCT	LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións.	X	X		X					
b e	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CD CSIEE CMCT	<p>LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.</p> <p>LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.</p> <p>LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.</p> <p>LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.</p> <p>LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto</p>	<p>Realiza borradores de texto estruturando a información.</p> <p>Redacta textos coherentes con axuda.</p> <p>Utiliza os signos de puntuación.</p> <p>Aplica as normas de ortografía básicas.</p> <p>Revisa e corrixe o texto se é</p>	X	X		X	X				

c e	instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e a experiencias doutras persoas. B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, comparar e relacionar con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.	documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CD CAA CSIEE	audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. Obtén información empregando documentos audiovisuais.								
	b e	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	CCL CSIEE CAA	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto.	X	X	X				
a b	B2.6. Uso das estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	CCL CAA CSIEE	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Recoñece as palabras clave dun enunciado.	X	X	X					
				LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	A través do título e as ilustracións deduce o título e o contido dun texto.								
a b d e	B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	Expresa ideas, sentimentos, emocións nos nos seus textos.	X	X		X	X			
				LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	Escribe textos creativos con certa riqueza léxica.								
				LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	Valora a creatividade da linguaxe.								
b d e	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	CCL CAA	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, adxectivo.	Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua.	X	X	X					
				LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Separa as sílabas dunha palabra e diferencia a sílaba tónica da átona.								
				LGB4.1.4. Identifica e clasifica os	Identifica e clasifica os								

		de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.			diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	diferentes tipos de enunciado.										
	a b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela).	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en lectura silenciosa textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.	X		X	X						
		B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.			LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en voz alta textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.										
8	o	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas, contacto visual).	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	CCL CSC	LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Escoita as intervencións dos demais sen interromper.	X				X	x				
					LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	Respecta as opinións dos que falan.										
	a d e o	B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	CCL CSC CCEC CAA	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Pide e espera as quendas de palabra.		X	X		X	X	X			
					LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Respecta as opinións dos participantes e valora a lingua galega en calquera situación comunicativa.										
					LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	Mostra unha postura axeitada, mirando para o seu interlocutor.										
					LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Pronuncia correctamente.										
					LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	Participa activamente nunha conversa.										

b e i j o	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	CCL CAA CD CSIEE	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	Obtén información utilizando as Tics.	X	X	X	X			
				LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	Emprega as Tics para organizar a información.							
				LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Usa dicionarios dixitais							
a b d e	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Utilización das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abonda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Utiliza a biblioteca de aula como fonte de recursos textuais.	X	X				X	
				LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.	Coñece e respecta as normas da biblioteca do centro.							
				LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	Busca información en bibliotecas virtuais.							
a b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	CCL CSC	LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	Obtén, organiza e comunica información a través de textos do ámbito académico.	X	X					
b d	B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.5. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.6. Observación da inserción e coordinación de oracións como procedementos propios da explicación, tanto na escritura	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	CCL CSC CCEC	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	Usa correctamente os signos de puntuación.	X	X					
				LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	As súas producións teñen unha sintaxe adecuada.							
				LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Coñece e coloca correctamente na oración o pronome átono.							

		como na expresión oral.											
	b d e	B4.15. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega.	CCL CCEC CAA CSIEE	LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Recoñece as diferencias entre as linguas que está a aprender. Identifica e aprende sen problemas todas as linguas que coñece.	X		X		X		
	e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	CCL CSC CCEC	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	Escribe relatos e poemas sinxelos.	X	X					
9	a b e	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións.	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	CCL CD CAA CSIEE CSC	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. LGB1.7.2. Elaborar un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Planifica e elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. Constrúe un discurso con coherencia usando nexos básicos. Emprega un rexistro adecuado a cada contexto. Elabora un discurso oral con boa entoación e fluidez.		X	X		X	X	
	b d e	B1.9. Producción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación ou participación para ofrecer e compartir información e opinión.	B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	CAA CSC CCL	LGB1.8.1. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	Constrúe textos propios dos medios de comunicación		X	X		X		
	B d e	B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (acenos, miradas, posturas corporais).	B1.9. Reforza a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	CCL CAA CSC	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	Utiliza a expresividade corporal, para reforzar as súas producións orais.		X			X	X	

			CCEC										
a d e o	B1.13. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	Usa unha linguaxe non sexista.		X				X	X	X
				LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.								
b e	B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	CCL CSC CAA CSIEE	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	Selecciona textos do seu interese.	X	X				X		
				LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.								
a b e	B2.16. Análise de textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	B2.12. Analizar textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	CCL CSC CCEC	LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	Recoñece as diferenzas lingüísticas da lingua galega	X	X					X	
				LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	Valora a variedade interna da lingua galega.								
b e	B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia.	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CSC CAA CSIEE	LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Emprega a lectura para pensar e aprender.	X	X				X		
b e h	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros.	B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	CCL CSC CCEC CAA	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...	Redacta textos en diferentes soportes relacionados con situacións cotiás.	X	X	X	X				
				LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.	Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación.								
				LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	Elabora diferentes textos narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos.								
				LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	Escribe textos coherentes e cohesivos.								

					LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Resume o contido de textos de diferentes ámbitos.									
B e	B4.7. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...), así como doutros elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	CCL CAA	LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	Utiliza conectores básicos entre oracións.	X									
				LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixes, elipse, sinónimos...	Recoñece de terminados procesos de cohesión nos textos										
A d e o m	B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC	LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Coñece as características relevantes da lingua galega.	X							X	X	
				LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Recoñece e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.										
B e d	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	CCL CAA CSC	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	É quen de identificar os diferentes xéneros literarios.	X	X	X							
				LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.										
				LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.										
10	o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Intervén adecuadamente nas conversas da aula.	X	X	X				X	X	
					LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	Extrae as ideas principais dunha exposición da clase.									
					LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Elabora exposicións orais de xeito coherente.									
					LGB1.4.4. Participa activamente no	Colabora e participa no									

				traballo en grupo, así como nos debates.	traballo en grupo.								
				LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Axusta a produción ao grao de formalidade da comunicación.								
a d e o	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	CCL CAA CSIE	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	Realiza tarefas en grupo amosando colaboración e respecto.		X				X	X	
b e i o	B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	CCL CAA CCEC CSIEE	LGB1.11.1. interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Exprésase con pronunciación e entoación adecuada.	X	X				X		
b e	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	CCL CAA CSC	LGB2.9.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Mostra interese polo coidado dos libros.		X				X	X	
e d	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos. B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas. B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa,	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.	CCL CAA CSC CSIEE	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo). LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.	Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación. Extrae a idea principal e secundarias dun texto. Selecciona información dun texto deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto . Recoñece a estrutura dun texto e os mecanismos de cohesión. Recoñece o punto de vista do autor ou autora.	X	X	X	X				

	programas, fragmentos literarios).												
A b d e i	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CD CSIEE CMCT	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	Realiza borradores de texto estruturando a información.	X	X	X	X	X			
				LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	Redacta textos coherentes con axuda.								
				LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	Utiliza os signos de puntuación.								
				LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	Aplica as normas de ortografía básicas.								
				LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	Revisa e corrixe o texto se é preciso.								
				LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	Ten iniciativa polo emprego do dicionario.								
A b e i	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de Obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CAA CD	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	Amosa interese por presentar correctamente en diferentes soporte os traballos escritos.		X			X			X
				LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Valora a lingua escrita.								
B d e i	B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	CCL CAA	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	Busca autónomamente no dicionario e selecciona a acepción apropiada.	X	X	X					
				LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.								

	A b d e	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL CAA CD CSIEE	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal	Valora a literatura como fonte de aprendizaxe e gozo persoal.	X	X					
	a b o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	CCL CAA CD CSIEE	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Amosa interese e respecto polas imaxes, símbolos e mitos sinxelos da nosa lingua e doutras culturas.	X	X					
					LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Manifesta interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos de outras culturas							

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
11	a e	B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranca, da ironía e de dobres sentidos, recoñecendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega	CCL CCEC	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	Comprende o sentido da retranca e a ironía.	X	X	X				
					LGB1.3.2. Recoñece a re tranca como un trazo característico da lingua galega.	Recoñece o sentido da retranca na lingua galega.							
	b e i o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Intervén adecuadamente nas conversas da aula.	X	X	X	X			
			LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	Extrae as ideas principais dunha exposición da clase.									
			LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Elabora exposicións orais de xeito coherente.									
			LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Colabora e participa no traballo en grupo.									
			LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Axusta a produción ao grao de formalidade da comunicación.									
a b d e	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e	CCL CAA CSC CSIEE	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación.	X	X	X	X				
				LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e	Extrae a idea principal e secundarias dun texto.								

	<p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p>	dobres sentidos.		<p>argumentativo).</p> <p>LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión</p> <p>LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.</p> <p>LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.</p> <p>LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p>	<p>Selecciona información dun texto deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto .</p> <p>Recoñece a estrutura dun texto e os mecanismos de cohesión.</p> <p>Recoñece o punto de vista do autor ou autora.</p> <p>Utiliza o dicionario para ampliar léxico e resolver dúbidas.</p> <p>Realiza unha lectura rápida, selectiva.</p>								
e d	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.	CCL CAA CD CSIEE CMCT	LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións.	X	X		X				
b e	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CD CSIEE CMCT	<p>LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.</p> <p>LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.</p> <p>LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.</p> <p>LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.</p> <p>LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto</p>	<p>Realiza borradores de texto estruturando a información.</p> <p>Redacta textos coherentes con axuda.</p> <p>Utiliza os signos de puntuación.</p> <p>Aplica as normas de ortografía básicas.</p> <p>Revisa e corrixe o texto se é</p>	X	X		X	X			

	c e	instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e a experiencias doutras persoas. B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, comparar e relacionar con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.	documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CD CAA CSIEE	audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. Obtén información empregando documentos audiovisuais.										
	b e	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	CCL CSIEE CAA	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto.	X	X	X							
	a b	B2.6. Uso das estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	CCL CAA CSIEE	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Recoñece as palabras clave dun enunciado.	X	X	X							
					LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	A través do título e as ilustracións deduce o título e o contido dun texto.										
a b d e	B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	Expresa ideas, sentimentos, emocións nos nos seus textos.	X	X		X	X						
				LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	Escribe textos creativos con certa riqueza léxica.											
				LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	Valora a creatividade da linguaxe.											
b d e	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	CCL CAA	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, adxectivo.	Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua.	X	X	X								
				LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Separa as sílabas dunha palabra e diferencia a sílaba tónica da átona.											
				LGB4.1.4. Identifica e clasifica os	Identifica e clasifica os											

		de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.			diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	diferentes tipos de enunciado.									
	a b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en lectura silenciosa textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes. Le en voz alta textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.	X		X	X					
13	o	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas, contacto visual).	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	CCL CSC	LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	Escoita as intervencións dos demais sen interromper. Respecta as opinións dos que falan.	X				X	x			
	a d e o	B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entre vistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	CCL CSC CCEC CAA	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	Pide e espera as quendas de palabra. Respecta as opinións dos participantes e valora a lingua galega en calquera situación comunicativa. Mostra unha postura axeitada, mirando para o seu interlocutor. Pronuncia correctamente. Participa activamente nunha conversa.		X	X		X	X	X	X	X

b e i j o	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	CCL CAA CD CSIEE	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	Obtén información utilizando as Tics.	X	X	X	X				
				LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	Emprega as Tics para organizar a información.								
				LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Usa dicionarios dixitais								
a b d e	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Utilización das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abonda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Utiliza a biblioteca de aula como fonte de recursos textuais.	X	X				X		
				LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.	Coñece e respecta as normas da biblioteca do centro.								
				LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	Busca información en bibliotecas virtuais.								
a b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	CCL CSC	LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	Obtén, organiza e comunica información a través de textos do ámbito académico.	X	X						
b d	B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.5. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.6. Observación da inserción e coordinación de oracións como procedementos propios da explicación, tanto na escritura	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	CCL CSC CCEC	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	Usa correctamente os signos de puntuación.	X	X						
				LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	As súas producións teñen unha sintaxe adecuada.								
				LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Coñece e coloca correctamente na oración o pronome átono.								

		como na expresión oral.											
	b d e	B4.15. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega.	CCL CCEC CAA CSIEE	LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Recoñece as diferencias entre as linguas que está a aprender. Identifica e aprende sen problemas todas as linguas que coñece.	X		X		X		
	e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	CCL CSC CCEC	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	Escribe relatos e poemas sinxelos.	X	X					
14	a b e	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións.	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	CCL CD CAA CSIEE CSC	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. LGB1.7.2. Elaborar un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Planifica e elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. Constrúe un discurso con coherencia usando nexos básicos. Emprega un rexistro adecuado a cada contexto. Elabora un discurso oral con boa entoación e fluidez.		X	X		X	X	
	b d e	B1.9. Producción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación ou participación para ofrecer e compartir información e opinión.	B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	CAA CSC CCL	LGB1.8.1. Elaborar textos propios dos medios de comunicación.	Constrúe textos propios dos medios de comunicación		X	X		X		
	B d e	B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (acenos, miradas, posturas corporais).	B1.9. Reforza a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	CCL CAA CSC	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	Utiliza a expresividade corporal, para reforzar as súas producións orais.		X			X	X	

			CCEC										
a d e o	B1.13. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	Usa unha linguaxe non sexista.		X				X	X	X
				LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.								
b e	B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	CCL CSC CAA CSIEE	LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	Selecciona textos do seu interese.	X	X				X		
				LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.								
a b e	B2.16. Análise de textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	B2.12. Analizar textos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	CCL CSC CCEC	LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	Recoñece as diferenzas lingüísticas da lingua galega	X	X					X	
				LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	Valora a variedade interna da lingua galega.								
b e	B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia.	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CSC CAA CSIEE	LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Emprega a lectura para pensar e aprender.	X	X				X		
b e h	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros.	B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	CCL CSC CCEC CAA	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...	Redacta textos en diferentes soportes relacionados con situacións cotiás.	X	X	X	X				
				LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.	Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación.								
				LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	Elabora diferentes textos narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos.								
				LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	Escribe textos coherentes e cohesivos.								

					LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Resume o contido de textos de diferentes ámbitos.									
B e	B4.7. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...), así como doutros elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	CCL CAA	LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	Utiliza conectores básicos entre oracións.	X									
				LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixes, elipse, sinónimos...	Recoñece de terminados procesos de cohesión nos textos										
A d e o m	B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC	LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Coñece as características relevantes da lingua galega.	X							X	X	
				LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Recoñece e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.										
B e d	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.	B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	CCL CAA CSC	LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	É quen de identificar os diferentes xéneros literarios.	X	X	X							
				LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.										
				LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.										
15	o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Intervén adecuadamente nas conversas da aula.	X	X	X					X	X
					LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	Extrae as ideas principais dunha exposición da clase.									
					LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Elabora exposicións orais de xeito coherente.									
					LGB1.4.4. Participa activamente no	Colabora e participa no									

				traballo en grupo, así como nos debates.	traballo en grupo.								
				LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Axusta a produción ao grao de formalidade da comunicación.								
a d e o	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	CCL CAA CSIE	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	Realiza tarefas en grupo amosando colaboración e respecto.		X				X	X	
b e i o	B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	CCL CAA CCEC CSIEE	LGB1.11.1. interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Exprésase con pronunciación e entoación adecuada.	X	X				X		
b e	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	CCL CAA CSC	LGB2.9.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Mostra interese polo coidado dos libros.		X				X	X	
e d	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos. B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas. B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa,	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.	CCL CAA CSC CSIEE	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo). LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.	Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación. Extrae a idea principal e secundarias dun texto. Selecciona información dun texto deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto . Recoñece a estrutura dun texto e os mecanismos de cohesión. Recoñece o punto de vista do autor ou autora.	X	X	X	X				

	programas, fragmentos literarios).												
A b d e i	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CD CSIEE CMCT	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	Realiza borradores de texto estruturando a información.	X	X	X	X	X			
				LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	Redacta textos coherentes con axuda.								
				LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	Utiliza os signos de puntuación.								
				LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	Aplica as normas de ortografía básicas.								
				LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	Revisa e corrixe o texto se é preciso.								
				LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	Ten iniciativa polo emprego do dicionario.								
A b e i	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de Obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CAA CD	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	Amosa interese por presentar correctamente en diferentes soporte os traballos escritos.		X			X			X
				LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Valora a lingua escrita.								
B d e i	B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	CCL CAA	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	Busca autónomamente no dicionario e selecciona a acepción apropiada.	X	X	X					
				LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.								

	A b d e	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL CAA CD CSIEE	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal	Valora a literatura como fonte de aprendizaxe e gozo persoal.	X	X					
	a b o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	CCL CAA CD CSIEE	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Amosa interese e respecto polas imaxes, símbolos e mitos sinxelos da nosa lingua e doutras culturas.	X	X					
					LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Manifesta interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos de outras culturas							

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	B g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	CMCT CAA CCL CSIEE CD	MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. 2. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.	X	X	X	X	X		
					MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	1. É quen de elaborar e presentar un pequeno informe sobre o traballo levado a cabo.							
	B g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias.			X	X	X		
	B e g	B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos e naturais)	CMCT CCEC	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	1. Escribe e le cantidades representadas no sistema de numeración romano aplicando as regras do mesmo.	X	X		X			
B e g	B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CSIEE CCL CAA CD	MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	1. Resolve problemas representando gráficamente o enunciado e aplicando o proceso e a estratexia máis axeitados a cada situación.	X	X		X	X			
				MTB2.9.2. Reflexiona sobre o	3. Esfórzase por practicar e								

					procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.								
2	B e g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.	1. Esfórzase en practicar a resolución de problemas tratando de atopar todas as posibles solucións con orde e rigor tratando de superar os atrancos que poidan surxir.	X		X		X			
					MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias e sendo capaz de desenvolve-las e explicalas todas.								
	B e g i	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	CMCT CD CAA CCL CSIEE	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos e empregando as ferramentas tecnolóxicas máis axeitadas. 2. Ten a autonomía suficiente para a realización de tarefas empregando as TICS máis axeitadas. 3. Interesase pola recollida de información a través da observación, a experimentación e o emprego das TIC.	X	X	X	X	X			
B e g	B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos e naturais)	CMCT CAA CCL	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números naturais, utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	1. Comprende como se forman os números no sistema decimal de numeración. 2. Coñede as nove primeiras ordes de unidade e aplica as equivalencias entre elas. 3. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea	X		X	X					

	<p>B2.10. Números positivos e negativos.</p> <p>B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo.</p>				<p>os números de ata nove cifras.</p> <p>4.Realiza operacións combinadas aplicando a xerarquía correcta.</p> <p>5.Coñece a importancia da posición das cifras e da coma.</p> <p>7. Representa un punto a partir das súas coordenadas.</p>								
B g	<p>B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade.</p> <p>B2.21 Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división.</p> <p>B2.22. Potencia como produto de factores iguais. Cadrados e cubos. Potencias de base 10.</p> <p>B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división.</p> <p>B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.</p> <p>B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.</p>	<p>B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.</p>	CMCT CAA	<p>MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10.</p>	<p>1. Sabe relacionar unha potencia coa a operación que representa e con situacións do seu entorno.</p> <p>2. Le, escribe e resolve potencias.</p> <p>3. É quen de comprender a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número</p>	X		X					
				<p>MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.</p>	<p>1. Realiza operacións combinadas aplicando a xerarquía correcta e o uso das parénteses.</p>								
B e g	<p>B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	<p>B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas</p>	CSIEE CCL CAA CD	<p>MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p>	<p>1.Resolve problemas representando gráficamente o enunciado e aplicando o proceso e a estratexia máis axeitados a cada situación.</p>	X	X	X	X				
				<p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas</p>	<p>3. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.</p>								

					de resolvelo.										
3	B g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias.			X	X	X				
	B g i	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas	CMCT CAA CSIEE	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.	1. Comprende o proceso para a resolución dun problema.		X		X	X				
					MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	1. Emprega as novas tecnoloxías para desenvolver o seu traballo diario.									
	B e g	B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.10. Números positivos e negativos. B2.14. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e millares.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT CAA CCL	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas) utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	1. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras. 2. Diferencia entre números ordinais e cardinais. 3. Recoñece os números enteiros e sabe diferenciar entre números positivos e negativos.	X	X	X						
MTB2.2.2. Utiliza os números negativos en contextos reais.					1. Identifica situacións da vida diaria nas que se empregan os números enteiros.										
B e g	B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CSIEE CCL CAA CD	MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	1. Resolve problemas representando gráficamente o enunciado e aplicando o proceso e a estratexia máis axeitados a cada situación.	X	X	X	X	X					
				MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades	3. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando										

					dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	diferentes estratexias.									
4	B g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias.			X	X	X				
	B e g i	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	CMCT CD CAA CCL CSIEE	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos e empregando as ferramentas tecnolóxicas máis axeitadas. 2. Ten a autonomía suficiente para a realización de tarefas empregando as TICS máis axeitadas. 3. Interesase pola recollida de información a través da observación, a experimentación e o emprego das TIC.	X	X	X	X	X				
	g	B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade	B2.4. Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se usan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación e calculadora).	CMCT	MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.	1. Sabe cando un número é divisible por 2,3,4,5,9 e 10. 2. Calcula múltiplos e divisores dun número. 3. Recoñece se un número é múltiplo ou divisor doutro. 4. Identifica e diferencia entre números primos e números compostos. 5. Sabe descompoñer un número en factores. 6. Sabe calcular o m.c.m. e o m.c.d.		X		X					
	B g i	B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade.	B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de	CMCT CAA CD	MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións).	1. Efectúa as catro operacións básicas con números naturais e enteiros. 2. Resolve problemas utilizando diferentes		X	X	X					

		<p>B2.18. Estimación de resultados.</p> <p>B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.</p> <p>B2.34. Automatización de algoritmos.</p> <p>B2.35. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa.</p> <p>B2.36. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>B2.37. Construción de series ascendentes e descendentes.</p> <p>B2.38. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado.</p> <p>B2.39. Obtención de todos os divisores de calquera número menor de 100.</p>	<p>resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>		<p>estratexias.</p> <p>MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.</p> <p>MTB2.8.9. Calcula o MCM e o MCD.</p>	<p>1. Sabe descompoñer os números naturais de forma aditiva, de forma aditivomultiplicativa e segundo o valor de posición das súas cifras</p> <p>2. Comprende a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número.</p> <p>1. Coñece e aplica as regras de divisibilidade. 2. Calcula múltiplos e divisores dun número. 3. Recoñece se un número é múltiplo ou divisor doutro. 4. Sabe diferenciar entre números primos e compostos.</p> <p>1. Calcula o m.c.m. e o m.c.d. de dous ou máis números.</p>									
5	B e g	<p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p> <p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p>	<p>B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>	<p>MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <p>MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	<p>1. Esfórzase en practicar a resolución de problemas tratando de atopar todas as posibles solucións con orde e rigor tratando de superar os atrancos que poidan surxir.</p> <p>1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias e sendo capaz de desenvolverlas e explicalas todas.</p>	X		X		X				
		<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p> <p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e</p>	<p>B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.</p>		<p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CSIEE</p>	<p>MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.</p>	<p>1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos e empregando as ferramentas tecnolóxicas máis axeitadas. 2. Ten a autonomía suficiente para a realización de tarefas empregando as TICS máis axeitadas. 3. Interesase pola recollida de información a través da observación, a</p>	X	X	X	X	X			

	presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.				experimentación e o emprego das TIC.									
B e g	B2.18. Estimación de resultados. B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.	B2.5. Utilizar os números naturais e enteiros para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	CMCT CAA CCL	MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións	1. Realiza operacións combinadas aplicando a xerarquía correcta e o uso das parénteses. 2. Coñece e sabe aplicar as propiedades das diferentes operacións.	X	X		X					
				MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas	1.Reconoce, representa, compara, efectua operaciones y problemas de la vida real con números naturais e enteiros.									
				MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	1. É quen de estimar sumas, restas e produtos de números naturais. 2. Emprega diferentes estratexias de cálculo									
B g	B2.42. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. B2.43. Utilización da calculadora	B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	CMCT CAA	MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	1. Aplica os coñecementos adquiridos ao cálculo mental adquirindo soltura e seguridade nas actividades de cálculo mental. 2.Compara e automatiza estratexias de cálculo mental.		X	X	X	X				
B e g	B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CSIEE CCL CAA CD	MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	1.Resolve problemas representando gráficamente o enunciado e aplicando o proceso e a estratexia máis axeitados a cada situación.	X	X	X	X					
				MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no	3. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.									

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
6	B g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	CMCT CAA CCL CSIEE CD	MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. 2. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.	X	X	X	X	X		
					MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	1. É quen de elaborar e presentar un pequeno informe sobre o traballo levado a cabo.							
	B g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias.			X	X	X		
	B e g	B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos e naturais)	CMCT CCEC	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	1. Escribe e le cantidades representadas no sistema de numeración romano aplicando as regras do mesmo.	X	X		X			
B e g	B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. B2.10. Números positivos e	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos e naturais)	CMCT CAA CCL	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números naturais, utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	1. Comprende como se forman os números no sistema decimal de numeración. 2. Coñede as nove primeiras ordes de unidade e aplica as equivalencias entre elas. 3. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras. 4. Realiza operacións	X		X	X				

	<p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <p>B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>		<p>CCL CSIEE</p>	<p>relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.</p>	<p>para a realización de tarefas empregando as TICS máis axeitadas. 3. Interesase pola recollida de información a través da observación, a experimentación e o emprego das TIC.</p>								
B e g	<p>B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras.</p> <p>B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.</p> <p>B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.</p> <p>B2.10. Números positivos e negativos.</p> <p>B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo.</p>	<p>B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos e naturais)</p>	<p>CMCT CAA CCL</p>	<p>MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números naturais, utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>	<p>1. Comprende como se forman os números no sistema decimal de numeración.</p> <p>2. Coñece as nove primeiras ordes de unidade e aplica as equivalencias entre elas.</p> <p>3. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras.</p> <p>4. Realiza operacións combinadas aplicando a xerarquía correcta.</p> <p>5. Coñece a importancia da posición das cifras e da coma.</p> <p>7. Representa un punto a partir das súas coordenadas.</p>	X		X	X				
B g	<p>B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade.</p> <p>B2.21 Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división.</p> <p>B2.22. Potencia como produto de factores iguais. Cadrados e cubos. Potencias de base 10.</p> <p>B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división.</p> <p>B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.</p> <p>B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta,</p>	<p>B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.</p>	<p>CMCT CAA</p>	<p>MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10.</p> <p>MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.</p>	<p>1. Sabe relacionar unha potencia coa operación que representa e con situacións do seu entorno.</p> <p>2. Le, escribe e resolve potencias.</p> <p>3. É quen de comprender a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número</p> <p>1. Realiza operacións combinadas aplicando a xerarquía correcta e o uso das parénteses.</p>		X		X				

		multiplicación e división.												
	B e g	B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CSIEE CCL CAA CD	MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	1. Resolve problemas representando gráficamente o enunciado e aplicando o proceso e a estratexia máis axeitados a cada situación. 3. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.		X	X	X	X			
8	B g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias.			X	X	X			
	B g i	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.	B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas	CMCT CAA CSIEE	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	1. Comprende o proceso para a resolución dun problema. 1. Emprega as novas tecnoloxías para desenvolver o seu traballo diario.		X		X	X			
	B e g	B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.10. Números positivos e negativos. B2.14. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT CAA CCL	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas) utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	1. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras. 2. Diferencia entre números ordinais e cardinais. 3. Recoñece os números enteiros e sabe diferenciar entre números positivos e	X	X	X					

		millares.			negativos.								
					MTB2.2.2. Utiliza os números negativos en contextos reais.	1. Identifica situacións da vida diaria nas que se empregan os números enteiros.							
	B e g	B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.	B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CSIEE CCL CAA CD	MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	1. Resolve problemas representando gráficamente o enunciado e aplicando o proceso e a estratexia máis axeitados a cada situación.	X	X	X	X	X		
		B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá.			MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	3. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.							
9	B g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias.			X	X	X		
		B e g i	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	CMCT CD CAA CCL CSIEE	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos e empregando as ferramentas tecnolóxicas máis axeitadas. 2. Ten a autonomía suficiente para a realización de tarefas empregando as TICS máis axeitadas. 3. Interesase pola recollida de información a través da observación, a experimentación e o emprego das TIC.	X	X	X	X	X	

	g	B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade	B2.4. Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se usan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación e calculadora).	CMCT	MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.	<p>1. Sabe cando un número é divisible por 2,3,4,5,9 e 10.</p> <p>2. Calcula múltiplos e divisores dun número.</p> <p>3. Recoñece se un número é múltiplo ou divisor doutro.</p> <p>4. Identifica e diferencia entre números primos e números compostos.</p> <p>5. Sabe descompoñer un número en factores.</p> <p>6. Sabe calcular o m.c.m. e o m.c.d.</p>	X		X				
	B g i	<p>B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade.</p> <p>B2.18. Estimación de resultados.</p> <p>B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.</p> <p>B2.34. Automatización de algoritmos.</p> <p>B2.35. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa.</p> <p>B2.36. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>B2.37. Construción de series ascendentes e descendentes.</p> <p>B2.38. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado.</p> <p>B2.39. Obtención de todos os divisores de calquera número menor de 100.</p>	B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	CMCT CAA CD	MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións).	<p>1. Efectúa as catro operacións básicas con números naturais e enteiros.</p> <p>2. Resolve problemas utilizando diferentes estratexias.</p>	X	X	X				
					MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	<p>1. Sabe descompoñer os números naturais de forma aditiva, de forma aditivomultiplicativa e segundo o valor de posición das súas cifras</p> <p>2. Comprende a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número.</p>							
					MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	<p>1. Coñece e aplica as regras de divisibilidade. 2. Calcula múltiplos e divisores dun número. 3. Recoñece se un número é múltiplo ou divisor doutro. 4. Sabe diferenciar entre números primos e compostos.</p>							
					MTB2.8.9. Calcula o MCM e o MCD.	1. Calcula o m.c.m. e o m.c.d. de dous ou máis números.							
10	B e g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en	B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da	1. Esfórzase en practicar a resolución de problemas tratando de atopar todas as posibles solucións con orde e	X		X		X		

	<p>situacións sinxelas.</p> <p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p>		CCL	<p>situación.</p> <p>MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.</p>	<p>rigor tratando de superar os atrancos que poidan surxir.</p> <p>1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias e sendo capaz de desenvolverlas e explicalas todas.</p>								
B e g i	<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.</p> <p>B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <p>B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	CMCT CD CAA CCL CSIEE	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos e empregando as ferramentas tecnolóxicas máis axeitadas. 2. Ten a autonomía suficiente para a realización de tarefas empregando as TICS máis axeitadas. 3. Interesase pola recollida de información a través da observación, a experimentación e o emprego das TIC.	X	X	X	X	X			
B e g	<p>B2.18. Estimación de resultados.</p> <p>B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.</p>	B2.5. Utilizar os números naturais e enteiros para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	CMCT CAA CCL	<p>MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións</p> <p>MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas</p> <p>MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.</p>	<p>1. Realiza operacións combinadas aplicando a xerarquía correcta e o uso das parénteses. 2. Coñece e sabe aplicar as propiedades das diferentes operacións.</p> <p>1.Reconoce, representa, compara, efectua operaciones y problemas de la vida real con números naturais e enteiros.</p> <p>1. É quen de estimar sumas, restas e produtos de números naturais. 2. Emprega diferentes estratexias de cálculo</p>	X	X		X				
B g	<p>B2.42. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.</p> <p>B2.43. Utilización da calculadora</p>	B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de	CMCT CAA	MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	1. Aplica os coñecementos adquiridos ao cálculo mental adquirindo soltura e seguridade nas actividades de		X	X	X	X			

		números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.			cálculo mental. 2.Compara e automatiza estratexias de cálculo mental.								
B e g	B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.	B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CSIEE CCL CAA CD	MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	1.Resolve problemas representando gráficamente o enunciado e aplicando o proceso e a estratexia máis axeitados a cada situación.		X	X	X	X			
				MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	3. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.								

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
11	B g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	CMCT CAA CCL CSIEE CD	MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. 2. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.	X	X	X	X	X		
					MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	1. É quen de elaborar e presentar un pequeno informe sobre o traballo levado a cabo.							
	B g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias.			X	X	X		
	B e g	B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables	CMCT CCL CAA	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	1. Realiza medicións na unidade máis axeitada. 2. É quen de estimar lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes. 2. Coñece e emprega as unidades de medida de cada magnitude e os instrumentos que se empregan para realizar diferentes medicións.		X	X	X			
B e	B3.8. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos	B3.4. Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades	CMCT CAA	MTB3.4.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.	1. Comprende as equivalencias entre as unidades de capacidade e volume.	X	X	X	X				

	g	procedementos empregados. B3.9. Equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.	noutras da mesma magnitude, expresando os resultados en unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido e aplicándoo á resolución de problemas.	CCL	MTB3.4.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados. MTB3.4.3. Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.	1.Esfórzase por explicar os procesos seguidos e as estratexias empregadas. 1. Soluciona problemas de diferentes magnitudes empregando as unidades máis axeitadas en cada caso. 2. Sabe que operacións deben empregarse para pasar dunhas unidades a outras nas diferentes magnitudes.										
	B g	B3.12. Resolución de problemas de medida.	B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	CSIEE CAA CMCT	MTB3.6.1. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	1.Identifica situacións da vida real na que empregan as diferentes magnitudes de medida. 2.Esfórzase por resolver problemas empregando diferentes estratexias.		X	X	X	X					
12	B e g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.	1. Esfórzase en practicar a resolución de problemas tratando de atopar todas as posibles solucións con orde e rigor tratando de superar os atrancos que poidan surxir.	X		X		X					
					MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias e sendo capaz de desenvolverlas e explicalas todas.										
	B e g i	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	CMCT CD CAA CCL CSIEE	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos e empregando as ferramentas tecnolóxicas máis axeitadas. 2. Ten a autonomía suficiente para a realización de tarefas empregando as TICS máis axeitadas. 3. Interesase pola recollida de información a	X	X	X	X	X					

	numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.				través da observación, a experimentación e o emprego das TIC.								
B e g	B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. B3.6. Comparación de superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición. B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume.	B3.2. Operar con diferentes medidas	CMCT	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	1.Sabe realizar operacións coas diferentes magnitudes empregando as unidades máis axeitadas.		X		X				
				MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	1. Aplica as equivalencias, escribe e transforma en forma complexa e incomplexa unidades de lonxitude, masa e capacidade.								
				MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	1.Compara e ordeas diferentes medidas dunha mesma magnitude.								
B g	B3.10. O sistema sesaxesimal. B3.11. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos.	B3.5. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	CMCT CAA	MTB3.5.1. Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares.	1. Coñece e emprega as unidades de medida dos ángulos. 2. Manexa correctamente as equivalencias entre as unidades do sistema sesaxesimal.		X	X	X				
B g	B3.12. Resolución de problemas de medida.	B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	CSIEE CAA CMCT	MTB3.6.1. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	1. Identifica situacións da vida real na que empregan as diferentes magnitudes de medida. 2.Esfórzase por resolver problemas empregando diferentes estratexias.		X	X	X				
13	B g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas	CMCT CAA CSIEE	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias.				X	X	X		
	B g	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos	CMCT CAA	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións	1. Comprende o proceso para a resolución dun problema.		X		X	X			

i	numéricos, resolver problemas e presentar resultados.		CSIEE	futuras similares.								
				MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	1. Emprega as novas tecnoloxías para desenvolver o seu traballo diario.							
g	<p>B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias.</p> <p>B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...</p> <p>B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descrición de posicións e movementos.</p> <p>B4.4. A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas.</p>	B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.	<p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>CAA</p>	MTB4.1.1. Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias.	Coñece as diferentes posicións relativas entre rectas e circunferencias.	X	X	X	X			
				MTB4.1.2. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	<p>1. Distingue, clasifica e debuxa ángulos en diferentes posicións.</p> <p>2. Diferencia e sabe calcular angulos complementarios e suplementarios</p>							
				MTB4.1.3. Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros...	1.É quen de describir posicións e movementos por medio das coordenadas cartesianas.							
				MTB4.1.4. Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo.	1.É quen de facer representacións sinxelas no espazo empregando gráficas e escalas sinxelas.							
				MTB4.1.5. Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especular.	1. Sabe identificar a simetría de tipo axial e especular en situacións moi sinxelas.							
g	<p>B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos.</p> <p>B4.8. Concaidade e convexidade de figuras planas.</p> <p>B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.</p>	B4.4. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas	CMCT	MTB4.4.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	1.Distingue e traza a circunferencia e o círculos e os seus elementos.		X	X	X			
				MTB4.4.2. Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo.	1. Sabe calcular a lonxitude e a área da circunferencia e do círculo coñecendo o seu diámetro ou radio.							
B g	B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.	B4.5. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>	MTB4.5.1. Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,...), utilizando as nocións	1.É quen de interpretar representacións espaciais empregando nocións básicas de xeometría.		X	X	X			

					xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie).										
	B g	B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	CMCT CAA	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares	1. É quen de recoller e clasificar datos cualitativos e cuantitativos en situacións da vida cotiá.		X	X	X					
14	B g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas	B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias.			X	X	X				
	B e g i	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	CMCT CD CAA CCL CSIEE	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos e empregando as ferramentas tecnolóxicas máis axeitadas. 2. Ten a autonomía suficiente para a realización de tarefas empregando as TICS máis axeitadas. 3. Interesase pola recollida de información a través da observación, a experimentación e o emprego das TIC.	X	X	X	X	X				
	G i	B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos.	B4.2 Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo.	CMCT CD	MTB4.2.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. MTB4.2.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	1.Distingue, clasifica e debuxa os triángulos segundo os seus lados e ángulos. 1.Coñece e emprega os diferentes tipos de instrumentos para debuxar figuras xeométricas (escuadra, cartabón, regra, compás...)		X	X	X					
	B g	B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación.	B4.3. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a	CMCT CAA	MTB4.3.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo. MTB4.3.2. Aplica os conceptos de	1. Calcula a área e o perímetro dos triángulos e dos cuadriláteros. 2. Identifica situación da vida		X	X	X					

		área de figuras planas.		perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	cotiá nas que se pode aplicar os conceptos de perímetro e área.										
B e g	B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá	B4.6. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	CMCT CAA CCL	MTB4.6.1 Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	1. Resolve problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.		X	X	X						
				MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.	1. Esfórzase por practicar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.										
15	B e g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	CMCT CAA CCL	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.	1. Esfórzase en practicar a resolución de problemas tratando de atopar todas as posibles solucións con orde e rigor tratando de superar os atrancos que poidan surxir.	X		X		X					
				MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	1. Esfórzase por practicar e exercitar a resolución dun problema empregando diferentes extratexias e sendo capaz de desenvolvelas e explicalas todas.										
	B e g i	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.	CMCT CD CAA CCL CSIEE	MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	1. É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos e empregando as ferramentas tecnolóxicas máis axeitadas. 2. Ten a autonomía suficiente para a realización de tarefas empregando as TICS máis axeitadas. 3. Interesase pola recollida de información a través da observación, a	X	X	X	X	X					

	B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.				experimentación e o emprego das TIC.									
B g	B5.2. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas.	B5.2. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.	CMCT CAA CCL	MTB5.2.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas.	1. Constrúe táboas de frecuencias absolutas e relativas a partir dos datos recollidos do seu entorno.	X	X	X	X					
	B5.3. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.			MTB5.2.2. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.	1. Sabe calcular a media, a moda, a mediana e o rango dun conxunto de datos.									
	B5.4. Realización e interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais.			MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.	1. Interpreta e realiza gráficos sinxelos.									
	B5.5. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.			MTB5.2.4. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas	1. É quen de interpretar de forma simple diferentes tipos de gráficos estadísticos.									
g	B5.6. Carácter aleatorio dalgúñas experiencias.	B5.4. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición.	CMCT CAA	MTB5.4.1. Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías...)	1. Recoñece que hai sucesos que poden acontecer de forma aleatoria e que poden darse con diferente probabilidade.		X	X	X	X				
B e g	B5.7. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso.	B5.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	CMCT CAA CCL CSIEE	MTB5.5.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	1. Identifica e resolve problemas da vida cotiá relacionados coa estadística e a probabilidade	X	X	X	X					
				MTB5.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	1.1. Esfórzase por practicar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.									

Materia: Valores Sociais e Cívicos Curso: 6º

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	m k	B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	CCL CSC CSIEE	VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.	Amosa respecto polos demais e por si mesmo	X	X			X	X	X
					VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna.	Amosa respecto polos demais e por si mesmo							
					VSCB1.1.3 Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.	Fai unha descripción de si mesmo axustada e positiva.							
	m	B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais.	Expón diferentes solucións ante calquera problema que poida xurdir na convivencia do día a día.	X	X			X	X	X
					VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	É quen de enfrontarse a situacións adversas e saír delas amosando unha actitude positiva.							
	e m	B2.1. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar e argumentar	B2.1. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía	CMCCT CSC CSIEE CAA	VSCB2.1.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	Participa en debates de xeito activo entendendo e respetando as ideas e os pensamentos dos demais.		X	X		X	X	X
					VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Participa en debates de xeito activo entendendo e respetando as ideas e os pensamentos dos demais.							
	m	B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	CAA CMCCT CSC CSIEE	VSCB3.3.1. Explica o concepto de norma.	Entende o que é unha norma ou regra.		X	X		X	X	X
					VSCB3.3.2. Infíre a necesidade das normas da súa comunidade educativa	Entende que son precisas unhas normas de convivencia no colexio.							
					VSCB3.3.3. Participa na elaboración das normas do colexio.	Participa na elaboración das normas do colexio.							
					VSCB3.3.4. Respeita as normas do	Resopetas as normas							

					centro escolar.	establecidas no colexio.								
	m	B3.7. O altruísmo.A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinação, de discriminación e de inxustiza social. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas	B3.5. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor	CAA CMCCT CSC	VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos. VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.	Defende o traballo altruísta dando e recibindo cando sexa preciso. Participa de forma desinteresada ca súa comunidade educativa.		X		X	X	X	X	X
2	A m	B1.3. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. A automotivación.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	CAA CCL CMCCT	VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	Traballa en equipo valorando o esforzo persoal e o dos demais compañeiros/as.	X			X	X	X	X	X
					VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	Amósase responsable nas tarefas colaborativas.								
					VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Ten unha actitude positiva e de confianza cara os demais nas tarefas colaborativas.								
	b	B1.5. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das acción propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	B1.5. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisións persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	CAA CCL CSC CSIEE	VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas. VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética .	Medita as cousas antes de tomar unha decisión. Controla a súa impulsividade. Medita as cousas antes de tomar unha decisión tendo en conta os pros e os contras.	X	X			X	X	X	
a	B2.5. A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.5. Establecer relacións interpersonais positivas empregando habilidades sociais.	CSC CCL	VSCB2.5.1. Interacciona con empatía. VSCB2.5.2. Sabe contribuír á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	É quen de poñerse no lugar do que fala e entender o que sente. É quen de establecer relacións positivas entre os diferentes grupos sociais aos que pertence.	X	X			X	X	X		
c m	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos,	CSC CSIEE CCL	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo. VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	Participa na resolución de conflitos a través do diálogo de formas positiva e constructiva. Respectas os diferentes pasos a seguir na mediación dun conflito.									

		intencións e posicionamentos persoais.		VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	Emprega sempre unha linguaxe positiva.											
				VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	Ten en conta e analiza os distintos puntos de vista das partes implicadas nun conflito.											
	d	B3.15. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	CSC	VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres	Defende a igualdade entre homes e mulleres evitando prexuízos.								X	X	X
	B c	B3.23. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.. B3.24. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade B3.25. Os primeiros auxilios	B3.15 . Ser capaz de realizar primeiros auxilios e tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	CSC CCL CAA	VSCB3.15.1. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida. VSCB3.15.2. Coñece as prácticas de primeiros auxilios.	Entende como determinadas condutas son un risco para a nosa saúde e calidade de vida. Recoñece e ten nocións sobre as técnicas básicas de primeiros auxilios e coñece números de emerxencia.		X						X	X	X
3	m	B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais. VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	Expón diferentes solucións ante calquera problema que poida xurdir na convivencia do día a día. É quen de enfrontarse a situacións adversas e saír delas amosando unha actitude positiva.		X						X	X	X
	b	B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes	B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	CSC CCL	VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais . VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas.	Recoñece os diferentes problemas cívicos e sociais que poidan xurdir tratando de evitalos ou solucionalos de xeito efectivo e positivo. Recoñece os diferentes problemas cívicos e sociais que poidan xurdir tratando de evitalos ou solucionalos de	X	X						X	X	X

					xeito efectivo e positivo.											
					VSCB1.6.3. Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.	Defende a iniciativa propia ante as diferentes situacións que poidan presentarse ao longo da vida.										
m	B2.4.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda	B2.4. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	CSIE CSC	VSCB2.4.1 Infere e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais. VSCB2.4.2.Utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.	É quen de obter información das intervencións dos demais Emprega estratexias de escoita activa amosando que entendeu o que se dixo e favorecendo a comunicación.									X	X	X
m	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2.Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión.	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos	CSC CAA	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Participa en actividades colaborativas ou de grupo. Amosa unha actitude positiva e de respecto cara os demais		X	X				X	X	X		
e	B3.8. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	B3.6. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	CCL CAA CSC	VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares. VSCB3.6.2. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	É quen de facer xuízos morais en situacións de conflito no seu ámbito escolar. Actúa respetando os dereitos e os deberes seus e dos demais.		X	X				X	X	X		
m	B3.26. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade e dos contidos que se presentan no contorno dixital para desenvolver a capacidade crítica.	B3.16. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	CSC CD CAA	VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías. VSCB3.16.2. Analiza e enxúza criticamente os contidos do contorno dixital.	Empre de forma axeitada as novas tecnoloxías. Entende os riscos que pode presentar un mal uso das novas tecnoloxías.			X	X			X	X	X	X	

Materia: Valores Sociais e Cívicos Curso: 6º

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
4	m k	B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	CCL CSC CSIEE	VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.	Amosa respecto polos demais e por si mesmo	X	X			X	X	X
					VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna.	Amosa respecto polos demais e por si mesmo							
					VSCB1.1.3 Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.	Fai unha descripción de si mesmo axustada e positiva.							
	m	B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais.	Expón diferentes solucións ante calquera problema que poida xurdir na convicencia do día a día.	X	X			X	X	X
					VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	É quen de enfrontarse a situacións adversas e saír delas amosando unha actitude positiva.							
	e m	B2.3. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.3. Empregar a aserción.	CMCCT CSC CSIEE CAA	VSCB2.3.1. Emprega a linguaxe positiva.	Fai un uso positivo da linguaxe.		X	X		X	X	X
					VSCB2.3.2. Autoafirmase con respecto.	Defende as súas ideas respetando as dos demais							
	m	B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos.	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	CAA CMCCT CSC CSIEE	VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Traballa en grupos de forma solidaria e desinteresada entendo que todos dependen do traballo de todos se queren acadar o éxito.		X	X		X	X	X
					VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	É quen de axudar aos demais sen agardar nada a cambio.							
					VSCB3.2.3. Respeita as regras durante o traballo en equipo.	Respeita as regras do traballo en grupo respetando aos demais participantes.							
					VSCB3.2.4. Emprega destrezas de	É quen de entender que o							

					interdependencia positiva.	éxito de cada un depende do éxito dos demais. É dicir, que teñen metas e tarefas comúns a todos os participantes no grupo.								
	m	B3.7. O altruísmo.A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinação, de discriminación e de inxustiza social. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas	B3.5. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor	CAA CMCCT CSC	VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	Defende o traballo altruísta dando e recibindo cando sexa preciso.		X		X	X	X	X	X
					VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.	Participa de forma desinteresada ca súa comunidade educativa.								
5	A m	B1.3. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. A automotivación.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	CAA CCL CMCCT	VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	Traballa en equipo valorando o esforzo persoal e o dos demais compañeiros/as.	X			X	X	X	X	X
					VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	Amósase responsable nas tarefas colaborativas.								
					VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Ten unha actitude positiva e de confianza cara os demais nas tarefas colaborativas.								
	b	B1.5. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das acción propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	B1.5. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisións persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	CAA CCL CSC CSIEE	VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas.	Medita as cousas antes de tomar unha decisión. Controla a súa impulsividade.	X	X			X	X	X	X
					VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética .	Medita as cousas antes de tomar unha decisión tendo en conta os pros e os contras.								
	a	B2.6.Os estereotipos. As consecuencias dos prexuízos. Desenvolvemento de actitudes de solidariedade ante problemas e necesidades das persoas máis desfavorecidas. B2.7. Identificación, axuízamento crítico e rexeitamento das situacións de marxinação, discriminación e inxustiza social. B2.8. Creación de textos, empregando a linguaxe verbal e	B2.6. Analizar criticamente as consecuencias dos prexuízos sociais, reflexionando sobre os problemas que provocan e o seu efecto nas persoas que os sofren.	CSC CCL	VSCB2.6.1. Analiza os problemas que orixinan os prexuízos sociais.	Recoñece e entende os problemas aos que dan lugar os prexuízos sociais: a marxinação, a discriminación..	X	X			X	X	X	X
					VSCB2.6.2. Expón razoadamente as consecuencias dos prexuízos sociais para as persoas do contorno social próximo.	Analiza de xeito razoado as consecuencias dos prexuízos sociais reflexionando sobre os problemas que os provocan e como inciden sobre as persoas que o arrodean.								
					VSCB2.6.3. Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais	Investiga e analiza os prexuízos sociais que se								

		non verbal, para comunicar en diferentes soportes as conclusións de investigacións			detectados no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos.	poden dar no seu entorno e é quen de expresar as súas conclusións en diferentes formatos.								
c m	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	CSC CSIEE CCL	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	Participa na resolución de conflitos a través do diálogo de formas positiva e constructiva.									
				VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	Respectas os diferentes pasos a seguir na mediación dun conflito.									
				VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	Emprega sempre unha linguaxe positiva.									
				VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	Ten en conta e analiza os distintos puntos de vista das partes implicadas nun conflito.									
d	B3.15. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	CSC	VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres	Defende a igualdade entre homes e mulleres evitando prexuízos.					X	X	X		
B c	B3.23. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.. B3.24. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade B3.25. Os primeiros auxilios	B3.15 . Ser capaz de realizar primeiros auxilios e tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	CSC CCL CAA	VSCB3.15.1. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	Entende como determinadas condutas son un risco para a nosa saúde e calidade de vida.	X				X	X	X		
				VSCB3.15.2. Coñece as prácticas de primeiros auxilios.	Recoñece e ten nocións sobre as técnicas básicas de primeiros auxilios e coñece números de emerxencia.									
6	m	B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais.	Expón diferentes solucións ante calquera problema que poida xurdir na convivencia do día a día.	X				X	X	X		
				VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	É quen de enfrontarse a situacións adversas e saír									

					delas amosando unha actitude positiva.										
b	B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes	B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	CSC CCL	VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais .	Recoñece os diferentes problemas cívicos e sociais que poidan xurdir tratando de evitalos ou solucionalos de xeito efectivo e positivo.	X	X				X	X	X		
				VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas.	Recoñece os diferentes problemas cívicos e sociais que poidan xurdir tratando de evitalos ou solucionalos de xeito efectivo e positivo.										
				VSCB1.6.3. Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.	Defende a iniciativa propia ante as diferentes situacións que poidan presentarse ao longo da vida.										
m	B2.4.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda	B2.4. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	CSIE CSC	VSCB2.4.1 Infire e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais.	É quen de obter información das intervencións dos demais						X	X	X		
				VSCB2.4.2.Utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.	Emprega estratexias de escoita activa amosando que entendeu o que se dixo e favorecendo a comunicación.										
m	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2.Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión.	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos	CSC CAA	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	Participa en actividades colaborativas ou de grupo.		X	X			X	X	X		
				VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Amosa unha actitude positiva e de respecto cara os demais										
e	B3.8. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato.	B3.6. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e	CCL CAA CSC	VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares.	É quen de facer xuízos morais en situacións de conflito no seu ámbito escolar.		X	X			X	X	X		
				VSCB3.6.2. Xustifica as súas	Actúa respetando os dereitos e										

	Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.		actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	os deberes seus e dos demais.								
m	B3.26. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade e dos contidos que se presentan no contorno dixital para desenvolver a capacidade crítica.	B3.16. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	CSC CD CAA	VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	Empre de forma axeitada as novas tecnoloxías.			X	X	X	X	X	X
				VSCB3.16.2. Analiza e enxúza criticamente os contidos do contorno dixital.	Entende os riscos que pode presentar un mal uso das novas tecnoloxías.								

Materia: Valores Sociais e Cívicos Curso: 6º

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais							
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
7	m k	B1.1. O autoconceito. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	CCL CSC CSIEE	VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.	Amosa respecto polos demais e por si mesmo	X	X				X	X	X
					VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna.	Amosa respecto polos demais e por si mesmo								
					VSCB1.1.3 Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.	Fai unha descripción de si mesmo axustada e positiva.								
	m	B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais.	Expón diferentes solucións ante calquera problema que poida xurdir na convicencia do día a día.	X	X				X	X	X
					VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	É quen de enfrontarse a situacións adversas e saír delas amosando unha actitude positiva.								
	e m	B2.3. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.3. Empregar a aserción.	CMCCT CSC CSIEE CAA	VSCB2.3.1. Emprega a linguaxe positiva.	Fai un uso positivo da linguaxe.		X	X			X	X	X
					VSCB2.3.2. Autoafirmase con respecto.	Defende as súas ideas respetando as dos demais								
	m	B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos.	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	CAA CMCCT CSC CSIEE	VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Traballa en grupos de forma solidaria e desinteresada entendo que todos dependen do traballo de todos se queren acadar o éxito.		X	X			X	X	X
					VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	É quen de axudar aos demais sen agardar nada a cambio.								
					VSCB3.2.3. Respeita as regras durante o traballo en equipo.	Respeita as regras do traballo en grupo respetando aos demais participantes.								
					VSCB3.2.4. Emprega destrezas de	É quen de entender que o								

					interdependencia positiva.	éxito de cada un depende do éxito dos demais. É dicir, que teñen metas e tarefas comúns a todos os participantes no grupo.								
	m	B3.7. O altruísmo.A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinação, de discriminación e de inxustiza social. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas	B3.5. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor	CAA CMCCT CSC	VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	Defende o traballo altruísta dando e recibindo cando sexa preciso.		X		X	X	X	X	X
					VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.	Participa de forma desinteresada ca súa comunidade educativa.								
8	A m	B1.3. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. A automotivación.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	CAA CCL CMCCT	VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	Traballa en equipo valorando o esforzo persoal e o dos demais compañeiros/as.	X			X	X	X	X	X
					VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	Amósase responsable nas tarefas colaborativas.								
					VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	Ten unha actitude positiva e de confianza cara os demais nas tarefas colaborativas.								
	b	B1.5. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das acción propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	B1.5. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisións persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	CAA CCL CSC CSIEE	VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas.	Medita as cousas antes de tomar unha decisión. Controla a súa impulsividade.	X	X			X	X	X	
					VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética .	Medita as cousas antes de tomar unha decisión tendo en conta os pros e os contras.								
	a	B2.6.Os estereotipos. As consecuencias dos prexuízos. Desenvolvemento de actitudes de solidariedade ante problemas e necesidades das persoas máis desfavorecidas. B2.7. Identificación, axuízamento crítico e rexeitamento das situacións de marxinação, discriminación e inxustiza social. B2.8. Creación de textos, empregando a linguaxe verbal e	B2.6. Analizar criticamente as consecuencias dos prexuízos sociais, reflexionando sobre os problemas que provocan e o seu efecto nas persoas que os sofren.	CSC CCL	VSCB2.6.1. Analiza os problemas que orixinan os prexuízos sociais.	Recoñece e entende os problemas aos que dan lugar os prexuízos sociais: a marxinação, a discriminación..	X	X			X	X	X	
					VSCB2.6.2. Expón razoadamente as consecuencias dos prexuízos sociais para as persoas do contorno social próximo.	Analiza de xeito razoado as consecuencias dos prexuízos sociais reflexionando sobre os problemas que os provocan e como inciden sobre as persoas que o arrodean.								
					VSCB2.6.3. Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais	Investiga e analiza os prexuízos sociais que se								

					delas amosando unha actitude positiva.										
b	B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes	B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	CSC CCL	VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais .	Recoñece os diferentes problemas cívicos e sociais que poidan xurdir tratando de evitalos ou solucionalos de xeito efectivo e positivo.	X	X				X	X	X		
				VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas.	Recoñece os diferentes problemas cívicos e sociais que poidan xurdir tratando de evitalos ou solucionalos de xeito efectivo e positivo.										
				VSCB1.6.3. Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.	Defende a iniciativa propia ante as diferentes situacións que poidan presentarse ao longo da vida.										
m	B2.4.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda	B2.4. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	CSIE CSC	VSCB2.4.1 Infire e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais.	É quen de obter información das intervencións dos demais						X	X	X		
				VSCB2.4.2.Utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.	Emprega estratexias de escoita activa amosando que entendeu o que se dixo e favorecendo a comunicación.										
m	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2.Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión.	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos	CSC CAA	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	Participa en actividades colaborativas ou de grupo.		X	X			X	X	X		
				VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Amosa unha actitude positiva e de respecto cara os demais										
e	B3.8. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato.	B3.6. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e	CCL CAA CSC	VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares.	É quen de facer xuízos morais en situacións de conflito no seu ámbito escolar.		X	X			X	X	X		
				VSCB3.6.2. Xustifica as súas	Actúa respetando os dereitos e										

	Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.		actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	os deberes seus e dos demais.								
m	B3.26. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade e dos contidos que se presentan no contorno dixital para desenvolver a capacidade crítica.	B3.16. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	CSC CD CAA	VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	Empre de forma axeitada as novas tecnoloxías.			X	X	X	X	X	X
				VSCB3.16.2. Analiza e enxúza criticamente os contidos do contorno dixital.	Entende os riscos que pode presentar un mal uso das novas tecnoloxías.								